

2024(1)THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్
గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సూరేపల్లి నందా

రిట్ పిటిషన్ నెం.11059/2014

తీర్పు తేది:29.01.2024

సయ్యద్ కాజీమ్ అలీ ఘాజి మరియు ఇతరులు

వర్సెస్

స్టేట్ ఆఫ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్, రెవెన్యూ శాఖ యొక్క ముఖ్య కార్యదర్శి మరియు ఇతరులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : శ్రీ ఇ. మదన్ మోహన్ రావు,

సీనియర్ న్యాయవాది

ప్రతివాది నెం 1-4ల తరపు న్యాయవాది : ప్రభుత్వ న్యాయవాది, రెవెన్యూ శాఖ

ప్రతివాది నెం. 5-8ల తరపు న్యాయవాది : శ్రీ జి. రఘుపతి రెడ్డి

ప్రతివాది నెం 19-21ల తరపు న్యాయవాది : శ్రీ ఏ. పుల్లారెడ్డి

ప్రతివాది నెం 29-34, 61ల తరపు న్యాయవాది : శ్రీ బి.శంకర్

ప్రతివాది నెం.60 తరపు న్యాయవాది : శ్రీ ఏ.సంజీవ రెడ్డి

ప్రతివాది నెం.63 తరపు న్యాయవాది : శ్రీ బి.వి.బాక్షి

ఉత్తర్వు:

పిటిషనర్ తరపున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ E. మదన్ మోహన్ రావు మరియు 1 నుండి 4 ప్రతివాదుల తరపున ప్రభుత్వ న్యాయవాది, రెవెన్యూ శాఖ మరియు 6,7 మరియు 8 ప్రతివాదుల తరపున శ్రీ G. రఘుపతి రెడ్డి, న్యాయవాది, ప్రతివాదులు 29 నుండి 34, 61 తరపున శ్రీ B. శంకర్, న్యాయవాది, ప్రతివాదులు 19 నుండి 21 తరపున న్యాయవాది శ్రీ A.పుల్లారెడ్డి మరియు ప్రతివాది 63 తరపున శ్రీ B.V.బాక్షి, న్యాయవాది వాదనలు వినిపించారు.

2. పిటిషనర్ రిట్ పిటిషన్ నెం.11059/2014 ద్వారా ఈ క్రింది అభ్యర్థనను కోరుతూ కోర్టును ఆశ్రయించారు:

“.....రెండవ ప్రతివాది ఆమోదించిన ప్రొసీడింగ్స్ నెం. F1/2200/2009, తేదీ 01.02.2014 ఏకపక్షంగా, చట్టవిరుద్ధంగా, అధికార పరిధి లేకుండా, అనాలోచితంగా జారీ చేశారని ప్రకటిస్తూ, తత్ఫలితంగా దానిని రద్దు చేయాలని రిట్ పిటిషన్ ను దాఖలు చేశారు.

3. రికార్డును పరిశీలించాము:

4. కేసు నెం. F 1/2200/2009 లో తేదీ 01.02.2014 నాటి ఆక్షేపిత ఉత్తరువులో సంబంధితభాగం, ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

ORC దారులు అప్పీళ్లలో మరియు వారి పూర్వీకుల రక్షిత కౌలు రెండింటిలో అప్పీలుదారుల వాదనను తిరస్కరిస్తున్నారు. బాలానగర్ మండలం తహసీల్దార్ జారీ చేసిన పాత Sy No.17కు సంబంధించి బోయిన్ పల్లి గ్రామం 1950 సంవత్సరానికి సంబంధించిన పీటీకి ఉద్దేశించిన రిజిస్టర్ లోని 9వ వరుసలోని సర్టిఫైడ్ కాపీ ప్రకారం పీటీల పేర్లపై Ac.10-19 gts విస్తీర్ణంలో నమోదు చేయబడ్డాయి, పైన పేర్కొన్న పి.టి. రిజిస్టర్ లోని పేజీ నెం.10లో వివరించిన విధంగా వారు ఆక్రమించుకున్నారు. RDO, వెస్ట్ డివిజన్ గారిచే తేదీ 31.10.1975 న ఆమోదించబడిన తేదీ 11.1975 నాటి Ret.No.A1/1233/75 అప్పీల్ లోని ఉత్తర్వు యొక్క ధృవీకరించబడిన కాపీ ప్రకారం దావా భూమిపై రక్షిత కౌలుదారులు లేరని స్పష్టంగా చూపిస్తుంది. RDO యొక్క ఈ వాదన బోవెన్ పల్లి యొక్క పాత Sy.No.17 కు సంబంధించిన పిటి రిజిస్టర్ యొక్క సర్టిఫైడ్ కాపీలోని విషయాలకు విరుద్ధంగా ఉంది. అప్పీల్ కింద ఆదేశాలు జారీ చేయడానికి ముందు దిగువ న్యాయస్థానం సరైన విచారణ జరగలేదని, ఇక్కడ అప్పీలుదారులకు, అలాగే ఇనామ్ దార్ల వారసులకు, వారి వంశీయులు కూడా ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వలేదని ఈ రికార్డులు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు రికార్డుల దృష్ట్యా, Sy.No. 36 లోని భూమికి సంబంధించి ఇనామ్ దార్ల/వారసులకు అనుకూలంగా వారి యొక్క ప్రయోజనాల కోసం అప్పటి RDO, వెస్ట్ డివిజన్ హైదరాబాద్ గారిచే (తేదీ 31.10.1975 న ఆమోదించబడిన) తేదీ 11.1975 నాటి Ret.No.A1/1233/75 అప్పీల్ కింద ఉత్తర్వులను పక్కన పెట్టడానికి నాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు మరియు దీనిని ఇందుమూలంగా కొట్టివేస్తూ, ఈ రెండు అప్పీళ్లలో అప్పీలుదారులు మరియు ప్రతివాదులందరికీ నోటీసులు జారీ చేయడం ద్వారా ఈ కేసును దిగువ కోర్టుకు రిమాండ్ చేయబడింది, దీనిలో ఇనామ్ దార్ల చట్టపరమైన వారసులు మరియు సహ-పార్సెనర్లు మరియు అప్పీలుదారులతో సహా విచారణ యొక్క విస్తృత ప్రచారం కల్పించడం మరియు ఆ భూములపై క్లెయిమ్ చేయబడిన రక్షిత కౌలు అంశాన్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించడం ద్వారా తగిన ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరుగుతుంది. తదనుగుణంగా రెండు అప్పీళ్లు పరిష్కరించబడ్డాయి.”

5. ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ లో మాదిరిగానే , W.P No. 16686/2014 లో ప్రతివాదులు నెం. 6,7 మరియు 8 దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్లలోని సంబంధిత పేరా 5 మరియు 7, D.S.N రాజు మరియు మరో 23 మంది కూడా సెర్టియోరారి రిట్ జారీ చేయాలని మరియు తేదీ 01.02.2014 నాటి కేసు No.F1/2200/2009 మరియు కేసు No.F1/7122/2009లలో మొదటి ప్రతివాది విధించిన ఆదేశాలను రద్దు చేయాలని సహాయము కోరుతూ దాఖలు చేశారు, దీనిలో మరియు ఇక్కడ 2 వ ప్రతివాది తేదీ 28.11.1979నాటి ఫైల్ No.A/1233/1975 లోని ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్లు పక్కన పెట్టారు, అది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

“5. మా తాత, శ్రీ నల్గొల్ల బలరాం తన నలుగురు కుమారులు మరియు ఒక కుమార్తె, 1. ఎన్. రాజయ్య (ప్రతివాది నెం. 1), 2. ఎన్. బాలపోచైహ్ (మరణించారు), 3. ఎన్. నరసింహ, 4. ఎన్. నారాయణ (మరణించారు) & శ్రీమతి యశోద ల మైన మేము తన చట్టపరమైన వారసులము మరియు వారి ఆస్తులకు కూడా వారసులము , తదనంతరం పోచయ్య మరణాంతరం తన 5 మంది కుమార్తెలైన 1) ఎన్. శశి రేషా, 2) ఎన్. జ్యోతి, 3) ఎన్. విజయలక్ష్మి, 4) ఎన్. వసంత & 5) ఎన్. అమరావతి లు చట్టపరమైన వారసులము అని నేను విన్నవిస్తున్నాను మరియు ఎన్.నారాయణ మరణాంతరం 1) కుమార్ (అతని మొదటి భార్య శ్రీమతి ఎల్లమ్మ ద్వారా జన్మించారు) మరియు అతని రెండవ భార్య N.కమలమ్మ మరియు ఆమె యొక్క కూతురైన ఎన్.జ్యోతి లు అతని యొక్క చట్టపరమైన వారసులు మరియు వారి ఆస్తులకు కూడా వారసులు. శ్రీమతి యశోద 1/3వ వంతు వాటాలో తన హక్కులను వదులుకున్నారు కనుక , ఈ భూమి నుండి స్వర్గీయ ఎన్.బలరాం యొక్క 1/3వ వంతు వాటాలో మా తండ్రికి మరియు మాకు 1/4 వంతు సమాన వాటా పొందడానికి అర్హత ఉంది. అందుకని, మేము మరియు ప్రతివాది నెం.4 AP (T.A) ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం, 1975 యొక్క నిబంధనల ప్రకారం ఒక ఫారం-1 దరఖాస్తును దాఖలు చేశాము, "ఇనామ్ చట్టం" అని పిలువబడే, ఇనాం ట్రిబ్యునల్-కమ్-రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసర్ , చేవెళ్ల డివిజన్ , ఆర్.ఆర్. జిల్లా , ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్ పొందడానికి మేము మరియు నా సోదరీమణులు అయిన ప్రతివాది నెం.8 నుండి 10లు దరఖాస్తు చేసుకున్నాము. దీనికితోడు , ఫైల్ నెం.బి/4074/89 , బి/4090/89 మరియు బి/4691/89 మరియు బి/4691/89 మరియు బి/4691/89 మరియు 17-03-199లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా తమ పేర్లను రెవెన్యూ రికార్డులో చేర్చాలని కోరుతూ మేము మరియు ప్రతివాది నెం.4 బాలానగర్ ఎమ్మార్వోకు 8-12-2008న దరఖాస్తు చేసుకున్నాం. మా పిటిషన్ ను పిటిషన్ నెం. బి/22973/2008 యు/ఎస్ 5 ఆంధ్రప్రదేశ్ హక్కులు మరియు పట్టాదార్ పాసు పుస్తకాల చట్టం , 1971 తో జతచేసి, వారి తండ్రి పేరులో నమోదు చేసిన 1/3 వాటా యొక్క తప్పుడు నమోదులను తొలగించాలని కోరుతూ శ్రీమతి బి.లలిత మరియు ఇతరులు దాఖలు చేసిన ప్రతివాది నెం.2 ముందు తేదీ 12-10-2009న లిఖితపూర్వక వాదనలు కూడా దాఖలు చేశాము. వాస్తవానికి, 30 సంవత్సరాల తరువాత అప్పీలు నిర్వహణకు సంబంధించి ప్రతివాది నెం.1 మెమో జారీ చేయడం ద్వారా అభ్యంతరాలు లేవనెత్తినప్పుడు , పరిమితి చట్టం , 1963 యొక్క యు/ఎస్.123 పిటిషన్ దాఖలు చేయడం ద్వారా మేము విషయాన్ని సరిగ్గా వివరించాము. ప్రతివాది నెం.28 మరియు ఇతరులు తమ కౌంటర్లు దాఖలు చేయడం ద్వారా ఈ విషయాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు , అయితే వారు మా తండ్రి మరియు మాకు మరియు ప్రతివాదులు నెం.8 నుండి 12లకు కౌలు హక్కులు మరియు స్వాధీనానికి సంబంధించి ఈ విషయాన్ని తప్పుగా చూపించారు. రెండు వైపుల నుండి ఈ విషయాన్ని విన్న తరువాత, రికార్డులో అందుబాటులో ఉన్న డాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యము పరిశీలించిన తరువాత, ఫైల్ నెం.ఎ.1/1233/75లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేస్తూ , ఫైల్ నెం. A1/1233/75లో ఇచ్చిన ఆదేశాలను కొట్టివేస్తూ, ఫైలు నెం. A1/1233/75లో మాకు ఎలాంటి నోటీసులు జారీ చేయనందున సరైన విచారణ జరిపేందుకు ఇనాం ట్రిబ్యునల్ కు రిమాండ్ చేయడం ద్వారా 01.04.2014న రెండు అప్పీళ్లలో జారీ చేసిన ఉమ్మడి ఉత్తర్వుల ప్రకారం మేము మరియు పైన పేర్కొన్న శ్రీమతి బి.లలిత మరియు ఇతరులు దాఖలు చేసిన అప్పీలును ప్రతివాది నెం.1 అనుమతించారు మరియు ఆ పీటీలకు సంబంధించినంత వరకు సై నెం.36లో పీటీలు ఎవరూ లేరని తప్పుగా గుర్తించారు. వాస్తవానికి, పైన పేర్కొన్న అప్పీలును దాఖలు చేయడంలో

భారీ, అసాధారణ మరియు వివరించలేని జాప్యం లేదు మరియు ఫైల్ నెం.ఎ.1/1233/75లో మాకు ఎటువంటి నోటీసు జారీ చేయబడనందున మరియు పైన పేర్కొన్న సయ్యద్ ఇఫ్తేకర్ అలీ , ఎస్/ఓ వజీర్ అలీ మరియు ఇతరులు వాదనలపై ఆధారపడటం మినహా సరైన విచారణ జరగలేదు , వారు మమ్మల్ని పార్టీలుగా చేర్చకుండా మమ్మల్ని మోసం చేశారు మరియు సజ్జెక్టు భూమిపై మాకు మరియు మా తండ్రికి చట్టబద్ధమైన కౌలు హక్కులు మరియు స్వాధీనాన్ని అణచివేసి , తద్వారా మోసపూరితమైన మరియు మోసపూరితమైన ఉత్తర్వులను పొందారు. మా వెనుక వాస్తవానికి, పైన పేర్కొన్న అప్పీల్ను దాఖలు చేయడంలో భారీ , అసాధారణమైన మరియు చెప్పుకోదగ్గ ఆలస్యం జరగలేదు మరియు ఫైల్ No.A1/1233/75 లో మాకు ఎటువంటి నోటీసు జారీ చేయబడనందున మరియు మమ్మల్ని పార్టీలుగా చేసుకోకుండా సయ్యద్ ఇఫ్తేకర్ అలీ , S/o. వజీర్ అలీ మరియు ఇతరులు వాదనలపై ఆధారపడటం తప్ప సరైన విచారణ నిర్వహించనందున మా అప్పీల్ ఆలస్యం మరియు తప్పిదాలు ద్వారా నిరోధించబడలేదు అని , చట్టబద్ధమైన అద్దె హక్కులను అణచివేయడం ద్వారా మరియు మమ్మల్ని మరియు మా తండ్రిని భూమిలో మరియు దానిపై స్వాధీనం చేసుకోవడం ద్వారా మోసం చేసి , తద్వారా గోప్యంగా కుట్ర మరియు మోసపూరిత ఆదేశాలను పొందారు.

7. పిటిషనర్లు 30.03.2002 యు/ఎస్.38ఎ తేదీ ధృవీకరణ పత్రాన్ని 2 వ ప్రతివాది ద్వారా మంజూరు చేయబడిన సంరక్షిత కౌలుదారుల పేర్లను పేర్కొనలేదని మరియు భూమికి సంబంధించి 25.09.2022 నాటి సేల్ డీడ్ నంబర్లు 1319, 6140 మరియు 6141 ఆఫ్ 2002 ప్రకారం అమలు చేయబడ్డారని పేర్కొన్నారు. వారికి అనుకూలంగా ఉంది.

పై రిట్ పిటిషన్ తో జతచేయబడిన అఫిడవిట్ లోని అంశాలు/ఆరోపణలు యొక్క పేరా నెంబరు 2 మరియు 3 లకు సమాధానంగా, పిటిషనర్లు, 2వ ప్రతివాది ద్వారా మంజూరు చేయబడిన ఓల్డ్ బోయిస్ పల్లి గ్రామంలోని Sy నెం.36లో గల Ac.5-26 gts తేదీ 25.09.2022 నాటి రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్ నెంబర్లు 1319 , 6140, 6141/2002లు భూమికి సంబంధించి తేదీ 30.03.2002 నాటి U/sec.38A ధృవీకరణ పత్రం ద్వారా సంరక్షిత కౌలుదారుల పేర్లను పేర్కొనలేదని మరియు ఫైల్ నెం.1233/75లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయడానికి ముందు పిటిషనర్లు తమ విక్రేతలతో కుమ్మక్కై మోసపూరితంగా , కుమ్మక్కై ఉనికిలోకి తెచ్చిన పత్రాలను వారు దురుద్దేశంతో నిలిపివేశారు. వాస్తవానికి ఫైల్ నెం.1233/75లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు ఉన్న సమయంలో కూడా ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ఇఫ్తేకర్ అలీకి పైన పేర్కొన్న భూమిని మన వెనుక ఉన్న PTలో ఒకరైన నల్లొళ్ల పోచయ్య చట్టబద్ధమైన వారసులకు మాత్రమే బదలాయించే చట్టబద్ధమైన హక్కు లేదని , పైగా పైన పేర్కొన్న ఇనాందార్లు, ఇఫ్తేకర్ అలీల చట్టబద్ధమైన వారసుల మధ్య విభజన జరగలేదన్నారు. కాబట్టి, ఈ అమ్మకం చట్టవిరుద్ధం, అసత్యం మరియు కల్పితం మరియు మాకు కట్టుబడి ఉండదు మరియు ఫైల్ నెం.1233/75 లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేసిన తరువాత , పైన పేర్కొన్న తప్పుడు మరియు కల్పిత పత్రాల ఆధారంగా పిటిషనర్లకు యాజమాన్య హక్కులు లేదా స్వాధీనాన్ని కలిగి ఉన్నారా అనే ప్రశ్న , ఈ విధంగా పైన పేర్కొన్న భూమికి సంపూర్ణ యజమానిగా, కర్తగా ప్రకటించాలని , ఆ దావాలో ప్రతివాదులను నిరోధించడానికి శాశ్వత ఆంక్షలు విధించాలని కోరుతూ రంగారెడ్డి జిల్లా ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్ట్ జడ్జి ఫైలుపై OS నెం.57/2004 ద్వారా దాఖలు చేసిన సివిల్ దావాను తేదీ

12.3.2020న కొట్టివేశారు. వీటితో పాటు మధ్యంతర ఆంక్షలు కోరుతూ A.S.No 233లో వారు దాఖలు చేసిన IA నెం. 1/2020 ను కూడా ఈ కోర్టు గౌరవ డివిజన్ బెంచ్ 22-09-2020న కొట్టివేసింది. కానీ ప్రతివాది No.28 చేత దాఖలు చేయబడిన W.P.No.12030/2014 & W.P.No.12031/2014 లలో మరియు W.P.No.11059/2014, W.P.No.11079/2014, W.P.No.14112/2014, W.P.No.14568/2014 & W.P.No.38501/2017లలో 21.04.2014న ఈ కోర్టు జారీ చేసిన 'యథాతథ స్థితి' అదేశాలకు విరుద్ధంగా A.S.No.233/2020లో 24.04.2022 పై ప్రతివాది No. 28 తో కలిసి వారు దురుద్దేశపూర్వకంగా మరియు కుట్రపూరితంగా రాజీపడ్డారు.

6. ప్రస్తుత డబ్ల్యు.పి.నెం.11059/2014కు మద్దతుగా పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లో పిటిషనర్ చేసిన వాదనల ప్రకారం పిటిషనర్ కేసు క్లుప్తంగా ఈ క్రింది విధంగా ఉంది

పిటిషనర్ తండ్రి సయ్యద్ మహ్మద్ , అతని సోదరులు సయ్యద్ వహీద్ , అబ్దుల్ రజాక్కు ఓల్డ్ బోయిస్ స్కూల్ లోని Sy నెం.36లో Ac. 33.38 gts విస్తీర్ణంలో ఇనాం భూమి ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం , 1955లోని నిబంధనల ప్రకారం అన్ని ఇనామ్ లను రద్దు చేశారు. పిటిషనర్ తండ్రి సయ్యద్ మహ్మద్ , అతని సోదరులు సయ్యద్ వహీద్ , అబ్దుల్ రజాక్ లు 1973-74 సంవత్సరానికి పహాణీ ప్రకారం సంబంధిత తేదీ 01.11.1973 నాటికి ఆయా ప్రాంతాల్లో భూములను ఆక్రమించుకుని సాగు చేసుకుంటున్నందున ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం 1955 ప్రకారం 3వ ప్రతివాదితో ఆక్యుపెన్సీ రైట్ సర్టిఫికేట్ మంజూరు చేయాలని దరఖాస్తు చేసుకున్నారు మరియు 3వ ప్రతివాది తగిన విచారణ తరువాత తేదీ 28.11.1979 న ఫైల్ నెంబరు A1/1233/75, Ac.11.12 gts విస్తీర్ణంలో భూమికి పిటిషనర్ తండ్రి సయ్యద్ మహ్మద్ కు అనుకూలంగా ఆక్యుపెన్సీ హక్కులు మంజూరు చేశారు. పిటిషనర్ తండ్రి జీవితకాలంలో, పిటిషనర్ యొక్క తండ్రి కర్త ఆస్తిని కలిగి ఉన్నారు మరియు ఆ తరువాత పిటిషనర్లు కర్త ఆస్తిని కలిగి ఉన్నారు మరియు పిటిషనర్లు ఆస్తిపై థర్డ్ పార్టీ ప్రయోజనాలను కూడా సృష్టించారు. ఆ తరువాత పిటిషనర్లు మెసర్స్ ప్రాగా టూల్ ఆఫీసర్స్ కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ తో అమ్మకపు ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నారు , అయితే దురదృష్టవశాత్తు కొనుగోలుదారుడు తన కాంట్రాక్ట్ యొక్క తన భాగాన్ని నిర్వర్తించడంలో విఫలమైన కారణంగా ఆ ఒప్పందం పూర్తి కాలేదు. సిపిసి యొక్క ఆర్డర్ I రూల్ 10 ప్రకారం వాదించాలని కోరుతూ రంగారెడ్డి జిల్లా రెండవ సీనియర్ సివిల్ జడ్జి యొక్క పైలుపై కూడా ఆస్తి అమ్మకం ఒప్పందం యొక్క నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం OS నెం.435/1989లోని I.A No. 1000/1998 లో రక్షిత అద్దెదారులు అని చెప్పుకునే ప్రతివాది నెం. 5 నుండి 8 లు పిటిషన్ను దాఖలు చేశారు , మరియు పేర్కొన్న I.A తేదీ 11.12.1998న కొట్టివేయబడింది , CRP నెం.1544/2009 ద్వారా కూడా వారు ఈ విషయాన్ని గౌరవనీయ న్యాయస్థానం ముందుంచారు మరియు పేర్కొన్న రివిజన్ కూడా తేదీ 26.07.2004 న కొట్టివేయబడింది.

b) రక్షిత అద్దెదారు వారసుడని చెప్పుకునే ప్రతివాది నెంబరు 5 సోదరుడు రాజయ్య, పిటిషనర్లకు అనుకూలంగా ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్లను మంజూరు చేస్తూ 28.11.1979 నాటి ఫైల్ No.A/1233/75 లో రెవెన్యూ

డివిజనల్ ఆఫీసర్ చేవెళ్ల జారీ చేసిన ఆదేశాలను సవాలు చేస్తూ అప్పీల్ దాఖలు చేశారు మరియు పరిమితి చట్టం యొక్క సెక్షన్.5 కింద ఆలస్యాన్ని క్షమించమని పిటిషన్ దాఖలు చేయబడనందున దానిని కొట్టివేశారు. సల్లోల్ల రాజయ్య, S/o. బలరాం మరియు ఇతరులు కూడా రక్షిత అద్దెదారుల వారసులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) తెలంగాణ ప్రాంత చట్టం యొక్క U/sec. 32 కింద ఒక దరఖాస్తును దాఖలు చేశారని, Sy.No.36 లో ఉన్న భూమిని తమకు అనుకూలంగా పునరుద్ధరించాలని కోరారు. ఈ పిటిషన్ ను తహసీల్దార్ ప్రొసీడింగ్స్ నెం.B1/3047/1990, AIR (1999) ఎస్సీ 183లో నివేదించిన గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తీర్పును అనుసరించి తేదీ 23.02.1991న కొట్టివేశారు. తదనంతరం ఎన్.రాజయ్య తదితరులు రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్-2 ముందు ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) కౌలు ప్రాంత చట్టం యొక్క అప్పీలు U/s.90 దాఖలు చేశారు మరియు ప్రాసిక్యూషన్ చేయనందుకు కేసు నెంబరు F2/4336/1993 ద్వారా తేదీ 15.10.2005 న దానిని కొట్టివేశారు. ఈ తొలగింపు ఆదేశాలు ఉన్నప్పటికీ, పాత బోయెన్పుల్లి గ్రామానికి చెందిన Sy.No.36 లోని Ac.33.38 gts భూమికి సంబంధించి రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్ జారీ చేసిన ఆదేశాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రతివాదులు నెంబరు 5 నుండి 8 వరకు మళ్లీ అప్పీలు దాఖలు చేశారు మరియు ఆలస్యం కోసం మునుపటి అప్పీలు కొట్టివేసినప్పటికీ మరియు తేదీ 01.02.2014 నాటి అభ్యంతరకరమైన ఉత్తర్వు No.F1/2200/2009 ద్వారా, ఆలస్యాన్ని క్షమించమని పిటిషన్ లేనప్పటికీ, చట్టం యొక్క Sec.24 (1) కు విరుద్ధంగా 2వ ప్రతివాది పేర్కొన్న అప్పీలు ఆమోదించారు, 2వ ప్రతివాది అధికార పరిధిని తప్పుగా స్వీకరించి, ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టంలోని ప్రతివాదులు నెం. 5 నుండి 8 U/s. 24 దాఖలు చేసిన అప్పీలు అనుమతించారు, ఈ చట్టం యొక్క నిబంధనల ప్రకారం అప్పీల్ దాఖలు చేయడంలో ఆలస్యాన్ని క్షమించకుండా, ఇది క్షమాపణ కోసం ఎటువంటి ఉత్తర్వు లేకుండా 30 రోజుల్లోపు అప్పీల్ దాఖలు చేయాలని స్పష్టంగా ఆదేశిస్తుంది. దీంతో ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడింది.

7. పిటిషనర్ తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ ఇ. మదన్ మోహన్ రావు ప్రధానంగా ఈ క్రింది వాదనలను ముందుకు తెచ్చారు.

- i) 5వ ప్రతివాది లేదా అతని పూర్వీకుడు ఏ సమయంలోనూ ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకోలేదు మరియు పునరుద్ధరణ కోసం వారి మునుపటి పిటిషన్ 1993 సంవత్సరంలోనే తిరస్కరించబడింది, ఈ సబ్జెక్ట్ భూములపై తమకు రక్షణ కల్పించడం లేదని స్పష్టంగా పేర్కొంది.
- ii) Sy.No.36 లో ఉన్న భూమి ఇనామ్ భూమి మరియు ఆక్యుపెన్సీ హక్కుల ధృవీకరణ పత్రాలు 1979 సంవత్సరంలో పిటిషనర్ తండ్రికి అనుకూలంగా ప్రొసీడింగ్స్ No.A1/1233/75 ద్వారా మంజూరు చేయబడ్డాయి, అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్ ల రద్దు చట్టం, 1955 యొక్క U/s.24 దాఖలు చేసిన మునుపటి అప్పీళ్లను మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) అద్దె చట్టం యొక్క U/s.32 పునరుద్ధరణ పిటిషన్ను కొట్టివేసినప్పటికీ 30 సంవత్సరాల తరువాత 2 వ ప్రతివాది ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన అప్పీలు చట్టానికి విరుద్ధంగా అధికార పరిధికి విరుద్ధంగా తప్పుగా ఆమోదించారు.

iii) ప్రతివాదులు 5 నుండి 8 లు రక్షిత అద్దెదారులు కాదు మరియు వారు ఏ సమయంలోనైనా సంబంధిత భూమిని స్వాధీనం చేసుకోలేదు.

iv) రెవెన్యూ అధికారుల ప్రకారం , సంవత్సరం 1954-55 కోసం ఖాస్రా పహానీ అగ్నిలో కాలిపోయినందున రికార్డులలో అందుబాటులో లేదు.

v) 1955-56, 1956-57 మరియు 1957-58 నుండి సంవత్సరాలుగా సిసాలా పహానీ సబ్జెక్ట్ భూమిపై ఇనామ్దార్ల యాజమాన్యాన్ని మాత్రమే చూపుతుంది మరియు కౌలుదారు పేరు చూపబడలేదు.

vi) 1959 నుండి 1973-74 వరకు ఉన్న అన్ని పహానీలు ఇనామ్దార్ల యాజమాన్యాన్ని మాత్రమే చూపుతాయి మరియు ఆరోపించబడిన అద్దెదారులు ఎప్పుడూ ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకోలేదు.

vii) ప్రతివాదులు 5 నుండి 8 లు అప్పీలేట్ అథారిటీ ముందు రక్షిత అద్దెదారుగా తమ ఆధీనంలో ఉన్నట్లు చూపించే ఏ రక్షిత అద్దె ధృవీకరణ పత్రాన్ని లేదా ఏ పహానీని దాఖలు చేయలేదు.

viii. ప్రతివాదులు 5 నుండి 8 లు తేదీ 01.11.1973 ప్రకారం ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు , అందువల్ల వారు ఇనామ్ నిర్మూలన చట్టం, 1955 యొక్క నిబంధన యొక్క అవసరాన్ని తీర్చలేదు.

ix) 2వ ప్రతివాది, ఇనామ్ భూమికి సంబంధించి, ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం , 1955 లోని నిబంధనలు వర్తిస్తాయని , ఆక్యుపెన్సీ హక్కుల ధృవీకరణ పత్రం మంజూరు కోసం ఆ వ్యక్తి భూమిని స్వాధీనం చేసుకుని, సంబంధిత తేదీన భూమిని సాగు చేయాల్సిన అవసరం ఉందని చట్టం యొక్క స్థిరమైన సూత్రం అనే కీలకమైన అంశాన్ని విస్మరించారు.

x) 2వ ప్రతివాది యొక్క ఉత్తర్వు విరుద్ధంగా ఉంది.

xi) రెండవ ప్రతివాది రికార్డులో ఉన్న వాస్తవాన్ని పూర్తిగా విస్మరించాడు మరియు పిటిషనర్ల నుండి మూడవ పక్షం కొనుగోలుదారులు దాఖలు చేసిన దావాలలో కొంతమంది ప్రతివాదులు / అద్దెదారులు నమోదు చేయడానికి చేసిన ప్రయత్నాలను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. రంగారెడ్డి జిల్లా సీనియర్ సివిల్ జడ్జి వాదనలు విన్నందుకు చాలా కాలం క్రితం తొలగించబడ్డారు మరియు అద్దె చట్టం యొక్క యు/ఎస్ 32 పునరుద్ధరణతో సహా ప్రారంభించిన వివిధ కార్యకలాపాలు కూడా 1993 సంవత్సరంలో తిరస్కరించబడ్డాయి మరియు అవి తుదివిగా మారాయి.

పైన పేర్కొన్న సమర్పణల ఆధారంగా పిటిషనర్ తరపున హాజరైన న్యాయవాది, అభ్యర్థించిన విధంగా రిట్ పిటిషన్ను అనుమతించాలని వాదించారు.

8. ప్రతివాది సంఖ్య 6,7 & 8 తరపున హాజరైన న్యాయవాది ప్రధానంగా ఈ క్రింది సమర్పణలను ముందుకు తెచ్చారు:

i) రంగారెడ్డి జిల్లాలోని బాలానగర్ మండలం పాత బోవెన్నల్లి గ్రామంలో ఉన్న (పాత SyNos.17/1 మరియు 17/2) (పాత Ac.33.38 gts), వ్యవసాయ భూమిని ద స్తగర్డన్ ఇనామ్ ల్యాండ్ అని పిలువబడే భూమి ఇకపై 'సబ్జెక్ట్ ల్యాండ్' అని పిలువబడుతుంది, ఇది ఇనామ్ చట్టం అని పిలువబడే తెలంగాణ ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం , 1955 యొక్క నిబంధనల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది మరియు ఒక దివంగత అక్బర్ అలీ సాబు, సయ్యద్ అహ్మద్ మరియు మహ్మద్ అలీ దాని ఇనామ్దార్లు కాగా , ప్రతివాదులు నెం. 6 నుండి 8 వరకు తండ్రి , మరియు తాత న ల్లోల బలరామ్ మరియు మరో ఇద్దరు శ్రీ నుచ్చు స్వామి మరియు నల్లొలా పోచయ్యలు ప్రతి ఒక్కరూ 1/3 వాటా దారులుగా వారిని ఏపీ నిబంధనల ప్రకారం మరియు (టి. ఎ) కౌలుదారీ మరియు వ్యవసాయ భూముల చట్టం , 1950 ప్రకారం సంబంధిత భూమి యొక్క రక్షిత కౌలుదారులుగా ప్రకటించారు , మరియు వారి చట్టబద్ధమైన కౌలుదారీ హక్కులను ఎవరికీ అప్పగించకుండా ఆయా వాటాలను సాగు చేసి ఆస్వాదించారు.

ii) ఫైల్ No.A1/1233/75, తేదీ 28.11.1979 లో ఉత్తర్వును ఆమోదించేటప్పుడు ప్రతివాదులకు ఇనామ్ ట్రిబ్యూనల్ ఎటువంటి నోటీసు జారీ చేయలేదు , అందువల్ల పరిమితి చట్టం , 1963 లోని ఆర్టికల్ 123 ప్రకారం పరిమితి అభ్యర్థన అస్సలు తలెత్తదు మరియు ప్రతివాదులు 6,7 మరియు 8 ల సమాచారం వచ్చిన తేదీ నుండి 30 రోజుల వ్యవధిలో అప్పీల్ దాఖలు చేశారు.

iii) ఆక్యుపెన్సీ హక్కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని 1979లో అప్పీలేట్ అథారిటీ ఎటువంటి కారణాలు లేకుండా , ఎటువంటి ఆలోచన లేకుండా జారీ చేసింది.

iv) ప్రాగా టూల్స్ ఆఫీసర్స్ కో-ఆప్టో కుమ్మక్కైన పిటిషనర్ల ఆరోపణల గురించి ప్రతివాదులు నెం. 6 ,7 మరియు 8 మందికి తెలియదు. హౌసింగ్ సొసైటీ ప్రతినిధి , దాని అధ్యక్షుడు P.Sambasiva రావు చేత , మరియు మోసపూరితంగా కర్త భూమిలో కొంత భాగానికి ఇసుప పలకలను ఏర్పాటు చేసి , షెడ్యూ కూడా నిర్మించారు , ఇది ప్రతివాది 6ని SHO, PS బోవెన్నల్లికి ఫిర్యాదు చేయడంలో తోడ్పడింది.

v) ప్రతివాదులు నెం. 6 ,7 మరియు 8లు సబ్జెక్ట్ భూమిని స్వాధీనం చేసుకోలేదు లేదా సబ్జెక్ట్ భూములపై అద్దె హక్కులను మరే ఇతర మూడవ పక్షానికి అనుకూలంగా అప్పగించలేదు.

vi) ORC. మంజూరు చేసినట్లుగా ఆరోపించబడినది నకిలీది, అబద్ధమైనది మరియు కల్పితమైనది.

vii) పిటిషనర్లు లేదా వారి విక్రేతలు ఆ భూమిలో మరియు దానిపై ఎటువంటి చట్టబద్ధమైన హక్కు లేదా స్వాధీనం పొందలేదు.

viii) పిటిషనర్లు దాఖలు చేసిన ఫారం- III, పిటిషనర్లు AP యొక్క Sec.4 R/W Sec.10 కింద జారీ చేయబడిందని ఆరోపించారు. (టి. ఎ.) ఇనామ్స్ రద్దు చట్టం, 1954 అబద్ధమైనది మరియు కల్పితమైనది.

ix) పిటిషనర్లు తమ వద్ద ఉన్నట్లు చెప్పబడిన తప్పుడు మరియు కల్పిత అమ్మకపు పత్రాల ముసుగులో ఆ భూమికి సంబంధించి ఎటువంటి హక్కులను పొందడానికి వారికి ఎటువంటి హక్కు లేదు.

x) ఎస్టోపెల్స్ సూత్రాలు రక్షిత అద్దెదారులు ఆ భూమిపై దావా వేయకుండా నిరోధించవు.

xi) 2వ ప్రతివాది 30.03.2002 U/s. 38A నాటి ధృవీకరణ పత్రాన్ని మంజూరు చేసిన రక్షిత అద్దెదారుల పేర్లను పిటిషనర్లు ప్రస్తావించలేదు మరియు పాత బోయెన్స్ ల్లి గ్రామంలోని Sy.No.36 లో తమకు అనుకూలంగా ఉన్న Ac.5.26 gts కొలిచే భూమికి సంబంధించి రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్ Nos.1319,6140 మరియు 6141/2002 ను అమలు చేసిన వారు , ఇంకా వారు తమ విక్రేతలతో కలిసి మోసపూరితంగా మరియు సమిష్టిగా తీసుకువచ్చిన పత్రాలను దురుద్దేశపూర్వకంగా నిలిపివేశారు , అది కూడా ఫైల్ No.1233/75 లో ఆమోదించిన ఆదేశాలను పక్కన పెట్టడానికి ముందు.

xii) ప్రతివాదులు నెం. 6 ,7 మరియు 8 లు వెనుక ఉన్న రక్షిత అద్దెదారు న ల్లోల పోచయ్య యొక్క చట్టపరమైన వారసులకు మాత్రమే పైన పేర్కొన్న భూమిని బదిలీ చేయడానికి ఆరోపించబడిన ఇనామ్దార్ ఇషేకర్ అలీకి చట్టబద్ధమైన హక్కు లేదు , అంతేకాకుండా పైన పేర్కొన్న ఇనామ్దార్లు మరియు ఇషేకర్ అలీ యొక్క చట్టపరమైన వారసుల మధ్య విభజన జరగలేదు. అందువల్ల ఆరోపించిన అమ్మకం చట్టవిరుద్ధం, అబద్ధం మరియు కల్పితమైనది.

పైన పేర్కొన్న సమర్పణల ఆధారంగా ప్రతివాదులు నెం. 6 ,7 మరియు 8 తరపున హాజరైన న్యాయవాది రిట్ పిటిషన్ను కొట్టివేయాల్సిన అవసరం ఉందని వాదించారు.

చర్చ మరియు ముగింపు:

పిటిషనర్ల తరపున సీనియర్ న్యాయవాది E.మదన్ మోహన్ రావు W.P.No.11509/2014 , 11079/2014లో వాదనలు వినిపించారు. సీనియర్ న్యాయవాది వేదుల వెంకటరమణ W.P.No.16686/2014లో పిటిషనర్ల తరపున వాదనలు వినిపించారు. సీనియర్ న్యాయవాది డి.వి.సీతారామమూర్తి W.P.Nos.12030/2014, 12031/2014 , 14112/2014, మరియు 14568/2014 లలో పిటిషనర్ల తరపున వాదనలు వినిపించారు.

10. రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్-1 , హైదరాబాద్ వారు తేదీ 01.02.2014న జారీ చేసిన కేసు నెం. F1/2200/2009 గల ప్రొసీడింగ్స్ ఏకపక్షంగా , చట్టవిరుద్ధంగా, అధికార పరిధి లేనివిగా మరియు అనాలోచితమైనవిగా పేర్కొంటూ రిట్ జారీ చేయాలని, అదేవిధముగా దానిని రద్దు చేయాలని పైన పేర్కొన్న అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో ఒకే విధమైన అభ్యర్థనలను చేశారు.

11. వివాద రహిత వాస్తవాలు ఈ క్రింది విధముగా ఉన్నాయి:

(a) పైన పేర్కొన్న అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్లు రంగారెడ్డి జిల్లా, ఓల్డ్ బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నెం.36లోని కొంత భూమికి సంబంధించినవి. రక్షిత కౌలుదారుల కుటుంబ సభ్యులు , అలాగే ఇషేకర్ అలీ అనే భూ యజమాని/ఇనామ్దార్ చేత అమలు చేయబడిన రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్స్ కింద పిటిషనర్లలో కొందరు దీనిని కొనుగోలు చేశారు మరియు మరియు కొన్ని కేసులలో పిటిషనర్ల తండ్రికి ఫైల్ నెం. A1/1233/75, తేదీ 28.11.1979 లో

తగిన విచారణ తరువాత ఆక్యుపెన్సీ హక్కులు మంజూరు చేయబడ్డాయి , ఆ తరువాత , పిటిషనర్లు కర్త ఆస్తిని వారసత్వంగా పొందారు మరియు పిటిషనర్లలో కొందరు కర్త ఆస్తిపై థర్డ్ పార్టీ ఆసక్తిని కూడా సృష్టించారు.

(b) హైదరాబాద్ కౌలు చట్టం 1950లోని సెక్షన్ 38A ప్రకారం రక్షిత కౌలుదారులు, భూయజమానులు యాజమాన్య ధృవీకరణ పత్రం కోసం దరఖాస్తు చేసుకోగా, సంబంధిత అధికారులు తేదీ 30.03.2002న మంజూరు చేశారు. తేదీ 30.03.2002 నాటి యాజమాన్య ధృవీకరణ పత్రం యొక్క చెల్లుబాటును CRP నెం.1086/2004 లో తేదీ 21.12.2012 న ఈ కోర్టు సమర్థించింది తేదీ 30.03.2002 నాటి యాజమాన్య ధృవీకరణ పత్రాన్ని ధృవీకరించింది మరియు కౌలుదారీ చట్టంలోని సెక్షన్.38 A క్రింద మంజూరు చేసిన యాజమాన్య ధృవీకరణ పత్రం ఆధారంగా పిటిషనర్లలో కొందరు రక్షిత కౌలుదారులు మరియు ఇనాందార్ ల నుండి సర్వే నెం.36 వ లోని కర్త భూమిలో కొంత భాగాన్ని కొనుగోలు చేశారు. సదరు పిటిషనర్ల యొక్క సేల్ డీడ్ లను ఇనాందార్ లేదా రక్షిత కౌలుదారులు నేటి వరకు సవాలు చేయలేదు. అందువల్ల పైన పేర్కొన్న అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్లందరూ ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్ కలిగి ఉన్న వారి పిల్లలుగా, ఓల్డ్ బోయిన్లు గ్రామములోని సర్వే నెం.36 లో కొద్ది మొత్తంలో భూమిని కలిగి ఉన్న నిజమైన కొనుగోలుదారుల హోదాలో చట్టబద్ధమైన యజమానులు.

(c) తెలంగాణ ఇనాం నిర్మూలన చట్టం 1955 ప్రకారం ఈ భూమి ఇనాం భూమి అని అంగీకరించడం వివాదాస్పదం కాదు. పాత బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నెం.36లో Ac.28.07 గుంటలకు సంబంధించి ఇనాందార్ , అతని కుటుంబానికి తేదీ 28.11.1979 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ నెం.A1/1233/75 ద్వారా చేవెళ్ల రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్ ను మంజూరు చేశారు. రక్షిత కౌలుదారులు ఆ సమయంలో ఆక్యుపెన్సీ రైట్ సర్టిఫికేట్ మంజూరు కోసం కూడా దరఖాస్తు చేసుకోలేదు. ఈ విధంగా ఇనాందార్ ఇఫ్టేకర్ అలీ , అతని కుటుంబానికి అనుకూలంగా మంజూరు చేసిన ORC తుది దశకు చేరుకుంది. పేర్కొన్న ORC తేదీ 28.11.1979ను తెలంగాణ ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టంలోని సెక్షన్ 24 క్రింద రక్షిత కౌలుదారుల శాఖలోని కొందరు సభ్యులు రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ ముందు ఫైల్ నెం.ఎఫ్ 1/2200/2009 మరియు ఎఫ్ 1/7122/2009 (ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్లలో కొందరిని చేర్చకుండా) తెలంగాణ ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం 1955లోని సెక్షన్ 24 ప్రకారం, గ్రాంటు మంజూరైన నాటి నుండి సుమారు 30 ఏళ్ల తర్వాత సవాలు చేశారు మరియు రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ ప్రస్తుత అప్పీలేట్ తేదీ 01.02.2014 నాటి ఆక్షేపిత తీర్పు లో తేదీ 28.11.1979 నాటి ORC ని రద్దు చేసి తాజా విచారణ కోసం రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారికి అప్పగించారు. జాయింట్ కలెక్టర్-1, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్ జారీ చేసిన తేదీ 01.02.2014 నాటి అప్పీలేట్ ఉత్తరువును W.P.Nos.12030/2014, 12031/2014, 14112/2014, 14568/2014, 14568/2014, 14568/2014, 14568/2014 రిట్ పిటిషన్లలో ఆక్షేపించారు.

12. తెలంగాణ ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం 1955లోని సెక్షన్ 33తో పాటు సెక్షన్ 7 క్రింది ఉంది:

సెక్షన్ 7: రక్షిత కౌలుదారులను ఆక్రమణదారులుగా నమోదు చేయడం.

7. (1) ప్రతి రక్షిత కౌలుదారు , స్వాధీనం చేసుకున్న తేదీ నుండి అమలులోకి వచ్చే విధంగా , సెక్షన్ 4 కింద కేటాయించిన తరువాత తన స్వాధీనంలో మిగిలి ఉన్న ఇనామ్ భూములను ఆక్రమకుడిగా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులు, ఇవి అతని వ్యక్తిగత సాగు కింద ఉండేవి మరియు వ్యక్తిగతంగా అతను విడివిడిగా కలిగి ఉన్న మరియు సాగు చేసే భూములతో కలిసి , కుటుంబ యాజమాన్యానికి నాలుగున్నర రెట్లు సమానంగా ఉంటాయి..

(2) సంరక్షిత కౌలుదారుడు తన ఆధీనంలో ఉన్న ఇనామ్ భూములకు సంబంధించి సబ్ సెక్షన్ (1)లో పేర్కొన్న పరిమితికి మించి సాగు చేసినా , సాగు చేయకపోయినా ప్రభుత్వం నుంచి నష్టపరిహారం పొందడానికి అర్హులు.

అది అందించబడింది-

(ఎ) అతను అప్పగించే వరకు అటువంటి ఇనామ్ భూములకు కౌలుదారుగా కొనసాగుతాడు లేదా

(బి) అతను స్వాధీనం చేసుకోకపోతే, 1950 జూన్ 10 మరియు స్వాధీనం చేసుకున్న తేదీ మధ్య ఇనామ్దార్ అటువంటి భూములను చట్టవిరుద్ధంగా తొలగించారు.

(3) మెట్ట భూమికి భూశిస్తు నలభై రెట్లు , తడి భూమికి పదమూడు రెట్లు ప్రీమియంగా ప్రభుత్వానికి చెల్లించకపోతే ఏ రక్షిత కౌలుదారుడు కూడా సబ్ సెక్షన్ (1) కింద నివాసిగా నమోదు చేయబడడు. ప్రీమియం మొత్తాన్ని వార్షిక భూశిస్తుతో పాటు పదికి మించకుండా వార్షిక వాయిదాల్లో చెల్లించాలి మరియు అటువంటి చెల్లింపులో విఫలమైతే అది చెల్లించాల్సిన భూమి పన్ను బకాయిలుగా వసూలు చేయబడతాయి.

[పేదవాడైన రక్షిత కౌలుదారుడు ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి ప్రీమియం చెల్లించకుండానే సబ్ సెక్షన్ (1) కింద నివాసిగా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులు.]

సెక్షన్ 33.savings:

33. ఈ చట్టంలోని ఏదీ 19 [తెలంగాణ కౌలుదారీ మరియు వ్యవసాయ భూముల చట్టం , 1950] లోని నిబంధనలను ఏ ఇనాంకు వర్తింపజేయడాన్ని లేదా ఇనాందార్ మరియు అతని కౌలుదారుల పరస్పర హక్కులు మరియు బాధ్యతలను ఏ విధంగానూ ప్రభావితం చేయదని భావించబడదు , పైన పేర్కొన్న నిబంధనలు ఈ చట్టం యొక్క స్పష్టమైన నిబంధనలకు ఏ విధంగానూ విరుద్ధంగా ఉన్నంత వరకు తప్ప.

13. రికార్డులను పరిశీలిస్తే , 1979 నుంచి 2009 వరకు హైదరాబాద్ లోని రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్-1లో పిటిషనర్లు ORC మంజూరు కోసం దరఖాస్తు చేసుకోలేదని , ప్రస్తుత అప్పీళ్లు రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ -1 ముందు దాఖలయ్యాయని తెలుస్తోంది. తెలంగాణ ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం 1955లోని సెక్షన్ 7ను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ -1 ఎదుట పిటిషనర్లు ORC

సెక్షన్ .10 కింద మంజూరు కోసం దరఖాస్తు చేసుకునే హక్కు ఉందని స్పష్టమవుతోంది , అయితే, అలా చేయడంలో పిటిషనర్లకు హక్కు లేదని , అందువల్ల జాయింట్ కలెక్టర్ -1 రంగారెడ్డి జిల్లా , హైదరాబాద్ ముందు అప్పీలును నిర్వహించే అధికారం పిటిషనర్లకు లేదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది.

14. రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్- I ఆమోదించిన కేస్ నెం. F1/2200/2009లో 01.02.2014 నాటి ఆర్డర్ను పూర్తిగా పరిశీలిస్తే , అప్పీలేట్ అధారిటీ రెవెన్యూ డివిజన్ అధికారి , చేవెళ్ల డివిజన్, చేవెళ్ల, రంగారెడ్డి జిల్లా, 1979లో ఫైల్ నెం. A1/1233/1975, తేదీ 28.11.1979లో మంజూరు చేసిన ORCని పక్కన పెట్టడానికి ఎటువంటి కారణాలను నమోదు చేయలేదని స్పష్టంగా సూచిస్తుంది.

a) ఏదైనా చట్టబద్ధమైన అధారిటీ ద్వారా ఉత్తర్వులు జారీ చేయడానికి కారణాలు ప్రాథమిక అవసరం అని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. కారణం న్యాయానికి ఆత్మ , కారణం ప్రతి నిర్ణయానికి హృదయ స్పందన , కారణాలను నమోదు చేయడం సహజ న్యాయ సూత్రాలు , ఎందుకంటే ఇది నిర్ణయం తీసుకోవడంలో పారదర్శకత మరియు నిష్పక్షిణతను నిర్ధారిస్తుంది. తేదీ 01.02.2014 న కేసు నెం. ఎఫ్ 1/2200/2009లో రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్-1 జారీ చేసిన ఆక్షేపిత ఉత్తర్వులో సరైన మరియు సహేతుకమైన/సముచితమైన కారణాలు ఏవీ లేవు

15. కారణాలను నమోదు చేయాల్సిన అవశ్యకతపై సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులుకొన్ని సందర్భాల్లో చేసిన పరిశీలనలు ఈ కింది విధంగా ఉన్నాయి.

కారణాలను నమోదు చేసే అంశంపై సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన కొన్ని తీర్పులు.

a. టాండన్ బ్రదర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్ అండ్ ఇతరుల కేసులో (2001) 5 ఎస్ సిసి 664 లో సుప్రీంకోర్టు నివేదించిన తీర్పులో పేరా 34 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించబడింది:

"ప్రభుత్వ చర్య అత్యంత మంచి విశ్వాసం, నమ్మకంపై ఆధారపడి ఉండాలి మరియు చట్టం ఆధారంగా హేతుబద్ధతతో మద్దతు ఇవ్వాలి - ఒకవేళ చర్య వేరే విధంగా లేదా దానికి విరుద్ధంగా ఉంటే ఆ చర్యను దురుద్దేశంతో కూడుకున్నదిగా పరిగణించలేము మరియు అటువంటి చర్యను సమర్థించడం మరియు దానిని సమానత్వం , మంచి మనస్సాక్షి మరియు న్యాయం కోసం పక్కన పెట్టడానికి న్యాయాధికారాన్ని ఉపయోగించడం అవుతుంది. చట్టప్రకారం సరైన కారణాలు , పరిస్థితులకు అనుగుణంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది అని పేర్కొన్నారు.

b. క్రాంతి అసోసియేట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ లో (2010) 9 ఎస్ సిసి 496 మరియు మరొకరు వర్సెస్ మసూద్ అహ్మద్ ఖాన్ మరియు ఇతరులు పేరా 47 లో నివేదించిన తీర్పులో సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

పేరా 47: వై చర్యను సంక్షిప్తీకరించి ఈ కోర్టు ఇలా పేర్కొంది:

(ఎ) భారతదేశంలో న్యాయపరమైన ధోరణి లో ఎల్లప్పుడూ పాలనాపరమైన నిర్ణయాలలో కూడా, అటువంటి నిర్ణయాలు ఎవరినైనా ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేస్తే కారణాలను నమోదు చేయడం.

(బి) ఒక పాక్షిక న్యాయాధికారి తన నిర్ధారణలకు మద్దతుగా కారణాలను నమోదు చేయాలి.

(సి) కారణాలను నమోదు చేయమని పట్టుబట్టడం అనేది న్యాయం జరగడానికే కాకుండా , తపకుండా జరగాలి అనే విస్తృత న్యాయ సూత్రాన్ని నెరవేర్చడానికి ఉద్దేశించబడింది.

(డి) న్యాయపరమైన మరియు పాక్షిక-న్యాయ లేదా పరిపాలనా అధికారాలను ఏకపక్షంగా ఉపయోగించడంపై కారణాలను నమోదు చేయడం కూడా సరైన నిరోధంగా పనిచేస్తుంది.

(ఇ) నిర్ణయాలు తీసుకునే వ్యక్తి విచక్షణను సంబంధిత ప్రాతిపదికన ఉపయోగించడం ద్వారా మరియు బాహ్య పరిగణనలను విస్మరించడం ద్వారా కారణాలు ధృవీకరిస్తాయి.

(ఎఫ్) న్యాయపరమైన , పాక్షిక-న్యాయ మరియు పరిపాలనా సంస్థలు సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించడం వంటి నిర్ణయాలు తీసుకునే ప్రక్రియలో కారణాలు దాదాపు అనివార్యమైన అంశంగా మారాయి.

(జి) కారణాలు ఉన్నత న్యాయస్థానాల ద్వారా న్యాయ సమీక్ష ప్రక్రియను సులభతరం చేస్తాయి.

(హెచ్) చట్టబద్ధ పాలనకు, రాజ్యాంగ పాలనకు కట్టుబడి ఉన్న అన్ని దేశాలలో కొనసాగుతున్న న్యాయ ధోరణి సంబంధిత వాస్తవాల ఆధారంగా హేతుబద్ధమైన నిర్ణయాలకు అనుకూలంగా ఉంది. హేతుబద్ధత న్యాయానికి ఆత్మ అనే సూత్రాన్ని సమర్థించే న్యాయ నిర్ణయాలకు ఇది దాదాపు ప్రాణాధారం.

(ఐ) ఈ రోజుల్లో న్యాయపరమైన లేదా పాక్షిక-న్యాయపరమైన అభిప్రాయాలు న్యాయమూర్తులు మరియు వాటిని అందించే అధికారుల వలె భిన్నంగా ఉంటాయి. ఈ నిర్ణయాలన్నీ ఒక సాధారణ ఉద్దేశ్యానికి ఉపయోగపడతాయి, ఇది సంబంధిత కారకాలను నిష్పాక్షికంగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నట్లు హేతుబద్ధంగా నిరూపించడం. న్యాయ పంపిణీ వ్యవస్థపై కక్షిదారుల నమ్మకాన్ని నిలబెట్టడానికి ఇది చాలా ముఖ్యం.

(జె) న్యాయపరమైన జవాబుదారీతనం, పారదర్శకత రెండింటికీ కారణం అవసరం.

(కె) ఒక న్యాయమూర్తి లేదా ఒక పాక్షిక-న్యాయాధికారి తన నిర్ణయ ప్రక్రియ గురించి తగినంత స్పష్టంగా లేనట్లయితే, నిర్ణయం తీసుకునే వ్యక్తి పూర్వాపరాల సిద్ధాంతానికి లేదా ఇంక్రిమెంటలిజం సూత్రాలకు విశ్వసనీయంగా ఉన్నాడా అని తెలుసుకోవడం అసాధ్యం.

(1) నిర్ణయాలకు మద్దతు ఇచ్చే కారణాలు ఖచ్చితమైనవి, స్పష్టమైనవి మరియు క్లుప్తంగా ఉండాలి. కారణాల నటన లేదా "రబ్బరు-స్టాంప్ కారణాలు" అనేది చెల్లుబాటు అయ్యే నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియతో సమానం కాదు.

(ఎం) న్యాయాధికారాల దుర్వినియోగంపై సంయమనం పాటించకపోవడమే పారదర్శకత అనడంలో సందేహం లేదు. నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో పారదర్శకత వల్ల న్యాయమూర్తులు , నిర్ణయాలు తీసుకునేవారు తప్పులు చేయుటకు అవకాశం తక్కువగా ఉండటమే కాకుండా విస్తృత పరిశీలనకు లోనవుతుంది.

(న) కారణాలు నమోదు చేయాల్సిన ఆవశ్యకత నిర్ణయం తీసుకోవడంలో నిష్పాక్షికత అనే విస్తృత సిద్ధాంతం నుండి ఉద్భవించింది,

(ఓ) అన్ని సాధారణ చట్ట పరిధుల్లో తీర్పులు భవిష్యత్తుకు పూర్వాపరాలను ఏర్పాటు చేయడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి. అందువల్ల , చట్టం అభివృద్ధి కోసం , కారణాలు ఇవ్వాలి అవసరం , నిర్ణయం సారాంశం మరియు వాస్తవానికి "తగిన ప్రక్రియ"లో భాగం.

C. బాంబే పోలీసు కమీషనర్ వర్సెస్ గోర్డండా దాస్ భాంజీకేసులో సుప్రీంకోర్టు (1951) ఎస్ సి 1088 లో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

“ఒక చట్టబద్ధమైన అధికారాన్ని ఉపయోగించి బహిరంగంగా చేసిన పబ్లిక్ ఆర్డర్లను , ఆ అధికారి తరువాత ఇచ్చిన వివరణల వెలుగులో అర్థం చేసుకోలేమని మేము స్పష్టం చేస్తున్నాము , లేదా అతని మనస్సులో ఏమి ఉంది , లేదా అతను ఏమి చేయాలనుకుంటున్నాడు అని. ప్రభుత్వాధికారులచే చేయబడే పబ్లిక్ ఆర్డర్ లు ప్రజా ప్రభావాన్ని కలిగి ఉండటానికి ఉద్దేశించబడ్డాయి మరియు అవి ఎవరిని సంబోధిస్తాయో వారి ప్రవర్తనను ప్రభావితం చేయడానికి ఉద్దేశించబడ్డాయి మరియు ఆ క్రమంలో ఉపయోగించిన భాషను నిష్పాక్షికంగా అర్థం చేసుకోవాలి”.

d. భారత మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి దివంగత జస్టిస్ వై.వి.చంద్రచూడ్ మేనకా గాంధీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా కేసులో (1978) 1 ఎస్.సి.సి 248 లో నివేదించిన తీర్పులో , కారణాలను న్యాయ పరిశీలన నుండి దూరంగా ఉంచడం ఒక్కటే ఉద్దేశ్యమైతే , కారణాలను బహిర్గతం చేయకుండా ఉంచడానికి కార్యనిర్వాహక వర్గం ఎటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించడాన్ని చట్టం అనుమతించదని పేర్కొంది.

e. స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ వర్సెస్ సేల్స్ ట్యూక్స్ ఆఫీసర్ , రూర్కెలా-1 సర్కిల్ , ఏఐఆర్ 2009 సప్లిమెంట్ ఎస్సీ 561 కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా వ్యాఖ్యానించింది:

"కారణం అనేది ప్రతి నిర్ణయానికి హృదయ స్పందన. ఇది ఒక క్రమంలో స్పష్టతను ప్రవేశపెడుతుంది మరియు అది లేకుండా అది నిర్ణీతంగా మారుతుంది" అని అన్నారు.

f. అలెగ్జాండర్ మెషినరీ (డక్లీ లిమిటెడ్) వర్సెస్ క్రాబ్ ట్రీ (1974) ICR 120 (NIRC) లో ఇది గమనించబడింది.

“కారణాలు చెప్పకపోవడం న్యాయ నిరాకరణతో సమానమన్నారు. కారణాలు అనేవి నిర్ణయం తీసుకునేవారి మనస్సుకు, వివాదానికి మరియు వచ్చిన నిర్ణయం లేదా ముగింపుకు మధ్య ఉన్న ప్రత్యక్ష సంబంధాలు. కారణాలు ఆబ్జెక్టివిటీ ద్వారా సబ్జెక్టివిటీని భర్తీ చేస్తాయి. కారణాలను నమోదు చేయడంలో ప్రాముఖ్యత ఏమిటంటే, ఈ నిర్ణయం "స్పింక్స్ యొక్క అస్పష్టమైన ముఖాన్ని" బహిర్గతం చేస్తే , దాని మౌనం ద్వారా , కోర్టులు తమ అప్పీలేట్ విధులను నిర్వహించడం లేదా తీర్పు యొక్క చెల్లుబాటును నిర్ణయించడంలో న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని ఉపయోగించడం దాదాపు అసాధ్యం అవుతుంది.

అత్యున్నత న్యాయస్థానం (2010) 3 ఎస్. సి. సి. 732లో కార్యదర్శి మరియు క్యురేటర్ , విక్టోరియా మెమోరియల్ హాల్ వరెన్ హౌరా గణాంత్రిక్ నాగ్రిక్ సమితి & ఇతరులలో ఇచ్చిన తీర్పులో పేరా 41లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించబడింది:

“కారణం ప్రతి నిర్ణయానికి హృదయ స్పందన , ఇది ఒక క్రమంలో స్పష్టతను పరిచయం చేస్తుంది మరియు అది లేకుండా , అది నిర్ణీతంగా మారుతుంది. కారణాలు ఆత్మాశయత్వాన్ని నిష్పాక్షికత ద్వారా భర్తీ చేస్తాయి. ముఖ్యంగా ఆర్డర్ ఉన్నత ఫోరమ్ ముందు ఇంకా సవాలుకు లోబడి ఉన్నప్పుడు కారణాల లేకపోవడం ఆర్డర్ను నిలకడలేనిదిగా చేస్తుంది”

h. SN ముఖర్జీ వరెన్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా AIR (1990) SC 1984 కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ట్రావెన్కోర్ రేయాన్ లిమిటెడ్ వరెన్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియాలో (1970) 3 SCRలో నివేదించిన తీర్పును ప్రస్తావిస్తూ నివేదించింది ఇది క్రింది విధంగా గమనించబడింది:

38. సహజ న్యాయం యొక్క నియమాలకు అంతర్లీనంగా ఉన్న లక్ష్యం "న్యాయం యొక్క వైఫల్యాన్ని నివారించడం" మరియు "చర్యలో న్యాయమైన ఆటను" భద్రపరచడం. అంతకుముందు ఎత్తి చూపినట్లుగా , పాక్షిక న్యాయపరమైన విధులను నిర్వర్తించే పరిపాలనా అధికారం ద్వారా దాని నిర్ణయానికి కారణాలను నమోదు చేయవలసిన అవసరం ఏకపక్ష అవకాశాలను మినహాయించడం ద్వారా మరియు నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియలో కొంతవరకు న్యాయబద్ధతను నిర్ధారించడం ద్వారా ఈ లక్ష్యాన్ని సాధిస్తుంది. సహజ న్యాయ సూత్రాల విస్తరిస్తున్న పరిధిని దృష్టిలో ఉంచుకుని , కారణాన్ని నమోదు చేయవలసిన అవసరాన్ని సహజ న్యాయ సూత్రాలలో ఒకటిగా పరిగణించవచ్చని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము , ఇది పరిపాలనా అధికారులు అధికారాన్ని వినియోగించడాన్ని నియంత్రిస్తుంది. సహజ న్యాయం యొక్క నియమాలు నియమాలను కలిగి ఉండవు. వారి దరఖాస్తు యొక్క పరిధి నిర్దిష్ట చట్టబద్ధమైన చట్రంపై ఆధారపడి ఉంటుంది, దీని కింద అధికార పరిధిని పరిపాలనా అధికారానికి కేటాయించారు. న్యాయపరమైన లేదా పాక్షిక న్యాయపరమైన విధులను నిర్వహించడంతో సహా ఒక పరిపాలనా అధికారం ద్వారా ఒక నిర్దిష్ట అధికారాన్ని వినియోగించడానికి సంబంధించి , శాసనసభ, చెప్పిన అధికారాన్ని ప్రదానం చేస్తున్నప్పుడు , పరిపాలనా అధికారం ఆమోదించిన ఉత్తర్వుకు గల కారణాలను క్రమంలో నమోదు చేసి , బాధిత పక్షానికి తెలియజేయడం పెద్ద ప్రజా ప్రయోజనంలో ఉండదని భావించవచ్చు మరియు అది అటువంటి అవసరాన్ని

తొలగించవచ్చు. USA యొక్క అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ప్రొసీజర్ యాక్ట్ , 1946 మరియు ఆస్ట్రేలియా యొక్క అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డెసిషన్స్ (జ్యుడిషియల్ రివ్యూ) యాక్ట్, 1977 లో ఉన్నట్లుగా ఆ ప్రభావానికి స్పష్టమైన నిబంధన చేయడం ద్వారా ఇది చేయవచ్చు, దీని ద్వారా కొన్ని నిర్దిష్ట అధికారులు ఆమోదించిన ఆదేశాలు చట్టం యొక్క పరిధి నుండి మినహాయించబడ్డాయి. అటువంటి మినహాయింపు విషయం యొక్క స్వభావం , పథకం మరియు చట్టం యొక్క నిబంధనల నుండి అవసరమైన చిక్కుల ద్వారా కూడా తలెత్తవచ్చు. అటువంటి నిబంధనలో అంతర్లీనంగా ఉన్న ప్రజా ప్రయోజనం కారణాలను నమోదు చేయవలసిన అవసరం ద్వారా అందించబడే ప్రయోజనకరమైన ప్రయోజనాన్ని అధిగమిస్తుంది. అందువల్ల , అటువంటి సందర్భంలో పేర్కొన్న అవసరాన్ని నొక్కి చెప్పలేము.

38. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల , అవసరాన్ని స్పష్టంగా లేదా అవసరమైన చిక్కులతో పంపిణీ చేసిన సందర్భాల్లో తప్ప, దాని నిర్ణయానికి కారణాలను నమోదు చేయడానికి న్యాయ లేదా పాక్షిక-న్యాయ విధులను నిర్వర్తించే పరిపాలనా అధికారం అవసరమని నిర్ధారించాలి.

16. శాసనం ప్రకారం అందించిన నిర్దిష్ట వ్యవధిలో కార్యకలాపాలు ప్రారంభించాల్సిన అవసరం వచ్చినప్పుడు, వాటిని పేర్కొన్న వ్యవధిలో ప్రారంభించాల్సిన అవసరం ఉందని ఇది చట్టం యొక్క స్థిరమైన ప్రతిపాదన అని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. తెలంగాణ ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం, 1955 లోని Sec.24 ప్రకారం, పైన పేర్కొన్న చట్టం యొక్క అప్పీల్ U/s. 24 ను 30 రోజులలోపు లేదా అప్పీలేట్ అథారిటీ విస్తరించిన ఇతర సమయంలో దాఖలు చేయాలి, అయితే ప్రస్తుత కేసులో ఉమ్మడి కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, అసలు ఇనామ్మార్ యొక్క చట్టపరమైన వారసులకు అనుకూలంగా ORCని మంజూరు చేస్తూ ఇనామ్ ట్రిబ్యూనల్ ఆమోదించిన 28.11.1979 నాటి ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ దాదాపు 30 సంవత్సరాల తరువాత ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన అప్పీలు స్వీకరించారు. రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్- I, ఆలస్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ ఎటువంటి దరఖాస్తు లేకుండా , దరఖాస్తును దాఖలు చేయడంలో ఇటువంటి మితిమీరిన ఆలస్యానికి ఎటువంటి కారణాలను పేర్కొనకుండా , 30 సంవత్సరాల తరువాత దాఖలు చేసిన అప్పీళ్లను అనుమతించారు , 28.11.1979 నాటి ఉత్తర్వులను పక్కనపెట్టి , ఈ విషయాన్ని తిరిగి రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసర్, చేవెళ్ల డివిజన్, చేవెళ్ల, రంగారెడ్డి జిల్లాకు రిమాండ్ చేశారు.

17. శాసనం కింద అధికారులు సహేతుకమైన వ్యవధిలో అధికారాలను వినియోగించుకునే సమస్యతో వ్యవహరించే అత్యున్నత న్యాయస్థానం మరియు ఇతర న్యాయస్థానాల తీర్పులు మరియు పైన పేర్కొన్న తీర్పులలో చేసిన సంబంధిత పరిశీలనలు ఇక్కడ పొందుపరచబడ్డాయి.

ఎ) తేదీ 24.08.2022 నాటి యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియాలో (2022) లైవ్ లా ఎస్పి 704లో నివేదించిన తీర్పు & మరొకరు వర్సెస్ సీటీ బ్యాంక్ , పేరా 19లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించబడింది:

“శాసనం కింద అందించిన నిర్దిష్ట వ్యవధిలో కార్యకలాపాలు ప్రారంభించాల్సిన అవసరం వచ్చినప్పుడు , పేర్కొన్న వ్యవధిలో వాటిని ప్రారంభించాల్సిన అవసరం ఉందని ఇది చట్టం యొక్క స్థిరమైన ప్రతిపాదన. అయితే, శాసనంలో అటువంటి వ్యవధి ఇవ్వబడకపోతే, అధికారులు సహేతుకమైన వ్యవధిలో పైన పేర్కొన్న చర్యను ప్రారంభించాల్సి ఉంటుంది. సహేతుకమైన కాలం ఏది అనేది ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుందనడంలో సందేహం లేదు. ఈ విషయంలో గుజరాత్ రాష్ట్రం వర్సెస్ పాటిల్ రాఘవ్ నాథ మరియు ఇతరుల కేసులో ఈ కోర్టు యొక్క త్రిసభ్య న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పును ప్రస్తావించవచ్చు:

11. సెక్షన్ 65 కింద చేసిన ఉత్తర్వులను కమిషనర్ ఎప్పుడైనా సవరించగలరా అనే ప్రశ్న తలెత్తుతుంది. సెక్షన్ 211 కింద ఎటువంటి పరిమితి కాలం సూచించబడలేదు అనేది నిజం , కానీ ఈ అధికారాన్ని సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయాలని మరియు సహేతుకమైన సమయం యొక్క సమయమును కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు సవరించబడుతున్న ఉత్తర్వు యొక్క స్వభావం ద్వారా నిర్ణయించాలని మాకు స్పష్టంగా అనిపిస్తుంది.

b) (2003) 7 ఎస్. సి. సి. 66 , ఇబహింపట్నం తాలూకా వ్యావసాయ కూలీ సంగం వర్సెస్ K. సురేశ్ రెడ్డి కేసులో నివేదించిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పులో 9,13,19 పేరాల్లో రెడ్డి ఈ క్రింది విధంగా గమనించారు:

9.” రిట్ అప్లీలో హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ముందు కూడా , అధికారికేతర ప్రతివాదుల మోసపూరిత చర్యల కారణంగా 13-15 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ ఆలస్యం తర్వాత కూడా సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చని అప్పీలుదారులు వాదించలేదు. చట్టం యొక్క సెక్షన్ 50-బి లోని సబ్-సెక్షన్ (4) యొక్క భాషపై మాత్రమే , ఆ సబ్-సెక్షన్ యొక్క భాషకు ఖచ్చితంగా కట్టుబడి ఏ సమయంలోనైనా సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చా లేదా సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయవచ్చా అనే దానిపై డివిజన్ బెంచ్ ముందు దృష్టి కేంద్రీకరించబడింది. మోసం మరియు మోసం కనుగొనబడిన తేదీ లేదా వ్యవధికి సంబంధించి అవసరమైన మరియు తగినంత వివరాలు లేనప్పుడు , మోసం కనుగొనబడిన తేదీ నుండి సహేతుకమైన వ్యవధిలో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చనే వాదనను కోరనప్పుడు , సింగిల్ జడ్జి అలాగే హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ అనధికారిక ప్రతివాదులు చేసిన మోసం అనే ప్రశ్నను పరిశీలించడంలో సరైనది కాదు. చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బి లోని సబ్-సెక్షన్ (4) లో "ఎప్పుడైనా" అనే పదాలను ఉపయోగించడం అనేది ఒక నిర్దిష్ట తేదీ నుండి సలహా మరియు సందర్భానుసారంగా సుమో మోటు అధికారాన్ని లెక్కించడానికి లేదా ప్రారంభించడానికి నిర్దిష్ట పరిమితిని సూచించలేదని మాత్రమే సూచిస్తుంది. సుమో మోటు అధికారాన్ని ఉపయోగించడం అనేది ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. మోసం జరిగిన సందర్భాల్లో , ఈ అధికారాన్ని మోసాన్ని గుర్తించిన లేదా కనుగొన్న తేదీ నుండి సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయవచ్చు. అటువంటి అధికారాన్ని వినియోగించుకునేటప్పుడు , గణనీయమైన

సమయం గడిచేకొద్దీ స్థిరాస్తిపై మూడవ పక్షాల హక్కులపై ప్రభావం , తదుపరి నిజాయితీ బదిలీల ద్వారా చేతులు మారడం , ఇతర చట్టాల నిబంధనల ప్రకారం (భూ పరిమితి చట్టం వంటివి) అంతిమంగా వచ్చే ఆదేశాలు వంటి అనేక అంశాలను గుర్తించుకోవాలి. అందువల్ల , పరిమితి కాలం ఏ తేదీ నుండి ప్రారంభమైందో, ఏ వ్యవధిలో సుమో మోటు అధికారాన్ని ఉపయోగించాలో పేర్కొనకుండా , చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బి లోని సబ్ సెక్షన్ (4) లో, "ఎప్పుడైనా" అనే పదాలను ఉపయోగించినట్లు తెలుస్తోంది, తద్వారా ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి మోసం కనుగొనబడిన తేదీ నుండి సహేతుకమైన వ్యవధిలో సుమో మోటు అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు. చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బి లోని సబ్ సెక్షన్ (4) లో "ఎప్పుడైనా" అనే పదాల వాడకాన్ని అక్షరాల వారీగా కఠినంగా చదవలేరు. దీనిని సందర్భోచితంగా మరియు సహేతుకంగా చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. "ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాల నిఘంటువు అర్థం ఆధారంగా ఎవరైనా ముందుకు సాగవలసి వస్తే , చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బి లోని సబ్ సెక్షన్ (4) కింద సుమోటోగా అధికారాన్ని దశాబ్దాల తర్వాత కూడా ఉపయోగించవచ్చు, ఆపై అది అస్థిర స్థితికి దారితీస్తుంది, ఇది అనిశ్చితి మరియు సంక్లిష్టతలకు దారితీస్తుంది , అది కూడా స్థిరాస్తులపై పార్టీల హక్కులను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేస్తుంది. ఆమోదించిన ఆదేశాల వెలుగులో సంపాదించిన పార్టీల హక్కుల యొక్క అంతిమత్వం మరియు ఖచ్చితత్వాన్ని సాధించే ఆదేశాలకు పవిత్రత ఉండాలి. "ఏ సమయంలోనైనా" సుమో మోటుని ఉపయోగించడం అంటే రోజులు , నెలలు లేదా సంవత్సరాలు వంటి నిర్దిష్ట కాలం నిర్దిష్ట తేదీ నుండి లెక్కించబడదని (sic) సూచించబడదు. కానీ "ఏ సమయంలోనైనా" మార్గదర్శకంగా మరియు ఏకపక్షంగా ఉండాలని దీని అర్థం కాదు. ఈ దృక్పథంలో, పరిమితి యొక్క సూచించిన వ్యవధి లేనప్పుడు ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి "ఏ సమయంలోనైనా" సహేతుకమైన సమయం లోపల అర్థం చేసుకోవాలి.

13. పైన పేర్కొన్నదాని దృష్ట్యా , చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బి లోని సబ్ సెక్షన్ (4) కింద సుమోటోగా అధికారాన్ని సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయాలనే హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి అభిప్రాయాన్ని ధృవీకరించడంలో హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ సరైనదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

19. 13-15 సంవత్సరాల తరువాత జాయింట్ కలెక్టర్ సుమోటోగా అధికారాన్ని వినియోగించుకోవాలని కోరారని కూడా గమనించాలి. 1979లో సబ్-సెక్షన్ (4) ను జోడించడం ద్వారా సెక్షన్ 50-బి సవరించబడింది, కానీ 1989 వరకు సుమో మోటు అధికారాన్ని ఉపయోగిస్తూ ధృవపత్రాలను చెల్లనివిగా చేయడానికి ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. అధికారులు ఇంత కాలం ఎందుకు వేచి ఉన్నారనేదానికి నమ్మదగిన వివరణ లేదు. భూ పరిమితి చట్టం యొక్క నిబంధనలను ఓడించడానికి పరాయీకరణలు లేదా బదిలీలు చేసిన చోట చర్యలు తీసుకోవడానికి ఉప-విభాగం (4) ను జోడించినట్లు తెలుస్తోంది. ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్ట్ 1-1-1975 నుండి అమలులోకి వచ్చినందున , అధికారులు సహేతుకమైన సమయంలో సుమోటోగా అధికారాన్ని వినియోగించుకునేలా విచారణలు , ప్రయత్నాలు చేసి ఉండాలి. అనేక సంవత్సరాల తరువాత మరియు సహేతుకమైన వ్యవధిలో కాకుండా సుమోటోగా అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడంలో

జాయింట్ కలెక్టర్ చర్య మరియు తహసీల్దార్ ఇచ్చిన ధ్రువీకరణ ధృవీకరణ పత్రాలను రద్దు చేస్తూ ఆదేశాలు జారీ చేయడం, హైకోర్టు సరిగ్గా పేర్కొన్నట్లుగా, కొనసాగించలేకపోయింది.

సి) అత్యున్నత న్యాయస్థానం (2015) 3 ఎస్. సి. 695లో , జాయింట్ కలెక్టర్ రంగారెడ్డి & మరోకరు వర్సెస్ డి. నర్సింగ్ రావు & ఇతరులు కేసులో 16 మరియు 31 పేరాల్లో ఇచ్చిన తీర్పులో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

16. పైన పేర్కొన్న విభాగంలో సుమో మోటు అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి కాలపరిమితి సూచించబడలేదు, అయితే 50 సంవత్సరాల వ్యవధి తర్వాత సుమో మోటు అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు అనే ప్రశ్న ఉంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఇళ్ల స్థలాల కోసం గోపన్నల్లి గ్రామంలోని సర్వే నెంబర్లు 36 , 37 లో 477 ఎకరాలను కేటాయిస్తూ 1991లోనే ప్రభుత్వం ఒక ఉత్తర్వును జారీ చేసింది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, 24-9-1991 నాటి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వును ఆమోదించేటప్పుడు పేర్కొన్న భూములకు సంబంధించిన రెవెన్యూ ఎంట్రీలను ధృవీకరించడానికి ప్రభుత్వానికి ప్రతి సందర్భం ఉండేది , కానీ కనుగొనబడిన ఎంట్రీలకు మినహాయింపు ఇవ్వబడలేదు. ఇంకా ప్రతివాదులు తేదీ 24-9-1991 నాటి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ రిట్ పిటిషన్ నెం. 21719/1997 ను దాఖలు చేశారు , ఆ సమయంలో కూడా ఆ సర్వే నెంబర్లలో నమోదులకు సంబంధించి ఎటువంటి చర్య ప్రారంభించబడలేదు. ఆ తరువాత , ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 నుండి భూమి కొనుగోలుదారులు రంగారెడ్డి జిల్లా అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి దాఖలు చేసిన పైల్చె OS.No.12/2001 సివిల్ దావాను దాఖలు చేశారు , తాము సర్వే నెంబరు 36లోని కొన్ని ప్లాట్లకు చట్టబద్ధమైన యజమానులు మరియు యజమానులు అని ప్రకటించాలని అభ్యర్థించారు , ఇరు పక్షాల వాదనల తరువాత , దావా నిర్ణయించబడింది మరియు డిక్రీ అంతిమంగా ఉండటానికి అనుమతించబడిందిని పేర్కొన్నారు. తేదీ 31-12-2004 నాటి వివాదాస్పద నోటీసు ద్వారా పైన పేర్కొన్న సెక్షన్ 166-బి కింద సుమోటోగా పునర్విమర్శ చేసే అధికారాన్ని ఐదు దశాబ్దాల తర్వాత ఉపయోగించాలని కోరబడింది, దానిని అనుమతించినట్లయితే , అది అస్థిర స్థితికి , అనిశ్చితి మరియు స్థిరాస్తులపై పార్టీల హక్కులను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేసే సంక్లిష్టతలకు దారితీస్తుంది.

31. మొత్తమ్మీద, రివిజనల్ అధికార పరిధిని ఆలస్యంగా ఉపయోగించడం తప్పు , ఎందుకంటే చర్యలు లేదా లావాదేవీలు ఎల్లప్పుడూ సవాలుకై ఉంటే , అది మానవ వ్యవహారాలలో నివారించదగిన మరియు అంతులేని అనిశ్చితిని సూచిస్తుంది , ఇది చట్టం యొక్క విధానం కాదు. ఎందుకంటే, అటువంటి అధికారాలను ఉపయోగించడానికి పరిమితి విధించబడనప్పటికీ , మధ్యంతర జాప్యం , తృతీయపక్ష హక్కుల సృష్టికి దారితీయవచ్చు, విచక్షణాధికారాన్ని ఆలస్యంగా ఉపయోగించడం ద్వారా దానిని అనగదొక్కలేము , ప్రత్యేకించి జాప్యానికి సరైన వివరణ లేనప్పుడు. రూల్ ఆఫ్ లా అనేది జీవన నియమంతో కలిసి నడవాలని చెబుతారు. సవరించాలని కోరిన ఉత్తర్వులు మోసపూరితమైన సందర్భాల్లో కూడా , అధికారాన్ని ఉపయోగించడం మోసాన్ని కనుగొన్న సహేతుకమైన వ్యవధిలో ఉండాలి. ఒక చర్య లేదా లావాదేవీని

మోసపూరితమైనదిగా వర్ణించడం వల్ల దాని దిద్దుబాటుకు అపరిమితంగా సమయం పొడిగించబడదు ; లేకపోతే రివిజన్ అధికారాన్ని ఉపయోగించడం అనేది ఒక అధారిటీకి అటువంటి అధికారాన్ని కట్టబెట్టే చట్టాన్ని మోసం చేయడమే అవుతుంది.

డి) ఎస్.సంతానం మరియు ఇతరులు వర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం , రెవెన్యూ శాఖ కేసులో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు (2006) పేరా 16, 17లలో 2 ఏఎల్టీ 341లో ఇలా పేర్కొంది:

16. ఇబ్రహీంపట్నం తాలూకా వ్యాపార కూలీ సంఘం వర్సెస్ కె.సురేశ్ రెడ్డి కేసులో మరో తీర్పు ఉంది. ఇది 2003లో అంటే 1995లో ఈ కోర్టు తీర్పు వెలువరించిన తర్వాత సుప్రీంకోర్టు వెలువరించిన ఒక కేసుకు సంబంధించిన తీర్పు. ఈ తీర్పు గతంలోని పలు తీర్పులను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుందని , ఈ తీర్పు వివాదాన్ని పరిష్కరిస్తుందని పేర్కొన్నారు. అందువల్ల, మేము ఈ తీర్పును కొంత వివరంగా ప్రస్తావించాలనుకుంటున్నాము. సుప్రీం కోర్టు ఈ క్రింది ప్రశ్నను పరిశీలనకు రూపొందించింది:

ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) కౌలు, వ్యవసాయ భూముల చట్టం 1950లోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) ప్రకారం కలెక్టర్ ఎప్పుడైనా సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చా లేదా ఆ అధికారాన్ని సహేతుకమైన సమయంలో ఉపయోగించాలా అనేది పరిశీలించాలి . ప్రతి కేసులో వాస్తవాలు , పరిస్థితులపై సుమోటో అధికారాన్ని వినియోగించడం ఆధారపడి ఉంటుందని సుప్రీంకోర్టు తెలిపింది. మోసం జరిగిన సందర్భాల్లో, మోసాన్ని గుర్తించిన లేదా కనుగొన్న తేదీ నుండి సహేతుకమైన సమయంలో ఈ అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు. అటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు, కొంత సమయం గడిచిన కారణంగా స్థిరాస్తులపై మూడవ పక్షాల హక్కులపై ప్రభావం , తదనంతర నిజమైన బదిలీల ద్వారా చేతులు మారడం , ఇతర చట్టాల (ల్యాండ్ సీలింగ్ చట్టం వంటివి) నిబంధనల ప్రకారం తుది దశకు చేరుకునే ఉత్తర్వులు వంటి అనేక అంశాలను గుర్తుంచుకోవాలి. అందువల్ల, పరిమితి కాలపరిమితి ఏ తేదీ నుండి ప్రారంభమవుతుంది మరియు ఏ కాలపరిమితిలో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించాలో పేర్కొనకుండా, చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బి యొక్క సబ్ సెక్షన్ (4) లో " ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాలను ఉపయోగించారు , తద్వారా ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి మరియు చట్టం మరియు పార్టీల హక్కుల స్వభావం మోసం కనుగొన్న తేదీ నుండి సహేతుకమైన వ్యవధిలో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు . చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4)లో " ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాలను ఉపయోగించడం అక్షరాల ద్వారా కఠినంగా చదవబడదు. దాన్ని సందర్భోచితంగా , సహేతుకంగా చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. " ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాల నిఘంటువు అర్థం ఆధారంగా ముందుకు సాగాల్సి వస్తే , చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) కింద సుమోటో అధికారాన్ని దశాబ్దాల తర్వాత కూడా ఉపయోగించవచ్చు , అప్పుడు అది అనిశ్చితికి దారితీస్తుంది మరియు పార్టీల హక్కులను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేసే అనిశ్చితి మరియు స్థిరాస్తులకు సంబంధించి కూడా అనేక సమస్యలకు దారితీస్తుంది. జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల భావంలో పార్టీల హక్కులకు తుదిరూపు , భరోసా కల్పించే ఉత్తర్వులకు పవిత్రత ఉండాలి. సుమోటో అధికారాన్ని

ఉపయోగించడం అంటే ఒక నిర్దిష్ట తేదీ నుండి రోజులు , నెలలు లేదా సంవత్సరాలు వంటి నిర్దిష్ట కాలం సూచించబడదు. కానీ దీని అర్థం "ఏ సమయంలోనైనా" అనే మార్గనిర్దేశం చేయబడకూడదు మరియు ఏకపక్షంగా ఉండాలి. ఈ అభిప్రాయంలో, "ఏ సమయంలోనైనా", అనే పదానికి నిర్దేశిత పరిమితి లేనప్పుడు ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి సహేతుకమైన సమయంలోగా అర్థం చేసుకోవాలి.

17. ప్రస్తుత కేసును ఈ తీర్పును బట్టి చూస్తే 30 ఏళ్ల తర్వాత ప్రతివాదులు తమ అధికారాన్ని వినియోగించలేదని నిర్భయంగా చెప్పవచ్చు. అసలు పంపకం 1953లో జరిగింది. 30 ఏళ్లలో పెద్ద సంఖ్యలో థర్డ్ పార్టీలు భూములపై హక్కులు , ఆసక్తిని పొందాయి. పిటిషనర్లలో ఒకరు అసలు కేటాయింపుదారుల నుంచి భూములను కొనుగోలు చేసిన సొసైటీ. లేఅవుట్ ప్రణాళికను సొసైటీ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్కు సమర్పించింది, దీనికి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఆమోదం తెలిపింది. బెటర్మెంట్ ఛార్జీలను కార్పొరేషన్కు చెల్లించారు మరియు ప్రణాళికను మంజూరు చేసే ఈ అభివృద్ధి 1969 సంవత్సరంలో జరిగింది. ఆ తర్వాత నిజమైన కొనుగోలుదారులుగా కనిపించిన సొసైటీ సభ్యులకు ప్లాట్లను కేటాయించారు. కొనుగోలు చేసిన వారు తమ తమ ప్లాట్లలో భారీ మొత్తాలను పెట్టుబడిగా పెట్టి భవనాలు నిర్మించుకుని ఆ ఇళ్లలో నివసిస్తున్నారు. ఇందులోని ఒక కేసులో అసలు పట్టేదార్ ఈ కోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తికి భూమిని విక్రయించారని, చీఫ్ జస్టిస్ మరో పార్టీకి విక్రయించారని చూపించారు. ఇప్పుడు హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి నుంచి ఒక వ్యక్తి భూమిని కొనుగోలు చేస్తే , ఆ భూమిని అమ్ముతున్న చీఫ్ జస్టిస్ కు భూమిపై హక్కు ఉందని కొనుగోలుదారు నమ్మడం సహేతుకమే.

ఇ) గుజరాత్ రాష్ట్రం వర్సెస్ పటేల్ రఘు నాథా కేసులో పేరా 11, 12లో ఏఐఆర్ (1969) సుప్రీంకోర్టు 1297లో ఇచ్చిన తీర్పు ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

11. కమిషనర్ ఎప్పుడైనా సెక్షన్ 65 కింద ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను సవరించగలరా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతోంది. సెక్షన్ 211 ప్రకారం పరిమితి విధించబడదు అనేది నిజమే , కానీ ఈ అధికారాన్ని సహేతుకమైన సమయంలో ఉపయోగించాలని మరియు కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు సవరించబడుతున్న ఉత్తర్వు యొక్క స్వభావాన్ని బట్టి సహేతుకమైన సమయం యొక్క వ్యవధిని నిర్ణయించాలని మేము భావిస్తున్నాము.

12. సెక్షన్ 211 ప్రకారం కమిషనర్ ఎంత కాలపరిమితితో వ్యవహరించాలో సెక్షన్ 65 సూచిస్తుంది. కోడ్ లోని సెక్షన్ 65 ప్రకారం కలెక్టర్ దరఖాస్తుపై తన నిర్ణయాన్ని మూడు నెలల్లోగా దరఖాస్తుదారుడికి తెలియజేయకపోతే దరఖాస్తు చేసిన అనుమతి మంజూరైనట్లుగా పరిగణిస్తారు. కలెక్టర్ తన నిర్ణయం తీసుకోవడానికి మూడు నెలల వ్యవధి సరిపోతుందని, అంతకు మించి ఈ విషయం చాలా అత్యవసరమని , అనుమతి ఇచ్చినట్లుగా భావించాలని చట్టం భావిస్తుందని ఈ సెక్షన్ చూపిస్తుంది. సెక్షన్ 211, 65లను కలిపి చూస్తే కలెక్టర్ ఉత్తర్వులు వెలువడిన కొద్ది నెలల్లోనే కమిషనర్ తన రివిజనింగ్ అధికారాలను వినియోగించాలనిపిస్తుంది. ఇది సహేతుకమైన సమయం ఎందుకంటే

భవన అవసరాలకు అనుమతి ఇచ్చిన తరువాత , అనుమతి పొందిన తేదీ నుండి కనీసం కొన్ని నెలల్లో భవన కార్యకలాపాలను ప్రారంభించడానికి ఆక్రమణదారుడు డబ్బు ఖర్చు చేసే అవకాశం ఉంది. ఈ కేసులో కమిషనర్ 1961 అక్టోబర్ 12న కలెక్టర్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను , అంటే ఉత్తర్వులు వెలువడి ఏడాది దాటిన తర్వాత కొట్టివేయడంతో ఈ ఉత్తర్వులు చాలా ఆలస్యంగా జారీ అయినట్లు తెలుస్తోంది.

f) ఇలాంటి పరిస్థితులలో హైదరాబాద్ లోని హైకోర్టు WP No.10188/2019 లో చెంగళ్ల జంగయ్య & 3 ఇతరులు వరెన్స్ తెలంగాణ రాష్ట్రం కేసులో 35 సంవత్సరాల తరువాత మంజూరు చేసిన ORC ని సవాలు చేస్తూ జాయింట్ కలెక్టర్ ముందు దాఖలు చేసిన అప్పీల్ను పరిగణనలోకి తీసుకుంది మరియు ఆలస్యం మరియు తప్పిదాల వలన పట్టు కోల్పోయిందని పేర్కొంది. సదరు చెన్నగళ్ల జంగయ్య ప్రతిపాదించిన WA నెం.242/2020 ని సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును సమర్థిస్తూ తేదీ 26.08.2020 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా కొట్టివేశారు

g) హైదరాబాద్ లోని హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ (2021) 5 ALD పేజీ 477 లో నివేదించిన వార్ల రామచంద్ర రెడ్డి & ఇతరులు వరెన్స్ జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, లక్ష్మీకాపుల్ మరియు ఇతరుల కేసులోలో, ఒక శాసనం యొక్క నిబంధనలను అమలు చేయడంలో మితిమీరిన ఆలస్యం జరిగినప్పుడల్లా , ఆ ప్రాతిపదికన మాత్రమే దరఖాస్తును తిరస్కరించాలని అభిప్రాయపడింది.

h) ఐతగాని లచ్చయ్య వరెన్స్ జాయింట్ కలెక్టర్ అండ్ అడిషనల్ డిస్ట్రిక్ట్ మేజిస్ట్రేట్ , నల్లగొండలో (2015) 4 ALD పేజీ 490లో 32, 33 పేరాలో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొన్నారు:

“32. తక్షణ సందర్భంలో, వివాదం యజమాని మరియు అద్దెదారు మధ్య కాదు. రక్షిత కౌలుదారు , అతని మేనల్లుడు మరియు మేనల్లుడి నుండి భూమిని కొనుగోలు చేసిన వారి మధ్య వివాదం. అతనిని చట్టవిరుద్ధంగా తొలగించలేదు. కౌలు భూములను కలిగి ఉండటానికి మరియు అనుభవించడానికి హక్కు రక్షిత కౌలుదారుకు ఉంటుంది మరియు ఈ చట్టం యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యం రక్షిత కౌలుదారు యొక్క ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడం. కానీ, రక్షిత కౌలుదారునికి హక్కు ఉన్నంత మాత్రాన , అతను మౌనంగా ఉండలేడు , అస్తిని అనుభవించడానికి మరియు ఆ హక్కుపై మౌనంగా ఉండి ఇతరులను అనుమతించలేడు మరియు తరువాతి పరిణామాలతో సంబంధం లేకుండా చాలా కాలం తరువాత మేల్కొని చట్టంలోని సెక్షన్ 32 కింద నిబంధనను అమలు చేయడానికి దరఖాస్తు చేయలేడు.

33. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది ఆధారపడిన అనేక నిర్ణయాలలో , ఒక శాసనం యొక్క నిబంధనలను అమలు చేయడంలో మితిమీరిన ఆలస్యం జరిగినప్పుడల్లా, ఆ ప్రాతిపదికన మాత్రమే దరఖాస్తును తిరస్కరించాలని ఏకరీతిగా తీర్పు ఇవ్వబడింది. అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడానికి శాసనంలో ఎటువంటి కాలపరిమితిని సూచించనప్పటికీ, అటువంటి అధికారాన్ని సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయాల్సి ఉంటుందని, సహేతుకమైన సమయం అనేది ప్రతి కేసు వాస్తవాలపై ఆధారపడి ఉంటుందని సూత్రం పైన చర్చించిన కేసులలో పదేపదే పునరుద్ఘాటించింది . అధికారాన్ని సుమోటో అభ్యాసం కోసం దరఖాస్తు దాఖలు చేయడంలో ఆలస్యం ఒక సందర్భంలో ఐదు సంవత్సరాల నుండి మరొక సందర్భంలో 12 నుండి 15 సంవత్సరాల వరకు మరియు ఇతర సందర్భాల్లో 20 సంవత్సరాలు

మరియు అంతకంటే ఎక్కువ ఆలస్యం వరకు ఉంటుంది . ఇటువంటి కేసులలో అధికారాన్ని ఉపయోగించడం అసమంజసమైనదని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

18. రికార్డును పరిశీలించగా ఈ కోర్టు అభిప్రాయం ప్రకారం , అప్పీలుదారులు ఉమ్మడి కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్ ముందు, అంటే అప్పీలేట్ అథారిటీ ముందు లేదా ఈ రిట్ పిటిషన్లో సుదీర్ఘ కాలం తరువాత చట్టం యొక్క ఉమ్మడి కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, యు/ఎస్. 24 ముందు అప్పీలు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి గల కారణాలపై సరైన పునాది వేయబడలేదు , ఎందుకంటే అప్పీలుదారులు ఉమ్మడి కలెక్టర్- I, రంగారెడ్డి జిల్లా , హైదరాబాద్ ముందు , చట్టం యొక్క Sec.24 లో సూచించిన సమయానికి అప్పీల్ చేయడానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వనందుకు ఎటువంటి ఖచ్చితమైన కారణాలను కేటాయించలేదు.

19. తెలంగాణ ఇనామ్స్ నిర్మూలన చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 24 క్రింది విధంగా ఉంది.

సెక్షన్ 24: సెక్షన్ 10 కింద ఆదేశాల నుండి సూచించిన అధికారానికి అప్పీళ్లు:

- 1) సెక్షన్ 10 కింద కలెక్టర్ తీసుకున్న నిర్ణయంతో బాధపడిన ఏ వ్యక్తి అయినా , నిర్ణయం తీసుకున్న తేదీ నుండి ముప్పై రోజులలోపు , లేదా తగినంత కారణం కోసం సూచించిన అధికారం అనుమతించినంత ఎక్కువ సమయం లోపల , సూచించిన అధికారికి అప్పీల్ చేయవచ్చు మరియు దాని నిర్ణయం అంతిమంగా ఉంటుంది.
- 2) ఏదైనా భవనం లేదా భూమి సెక్షన్ 9 పరిధిలోకి వస్తుందా అనే ప్రశ్న తలెత్తితే , అది సూచించిన అధికారికి పంపబడుతుంది, దీని నిర్ణయం అంతిమంగా ఉంటుంది.

20. ఒక శాసనం ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిలో చేయవలసిన పనిని వివరించినప్పుడు లేదా కోరినప్పుడు అది ఆ పద్ధతిలో చేయబడాలి లేదా అస్సలు చేయకూడదు అనేది స్థిరపడిన చట్టం.

A) (M. శంకర రెడ్డి వర్సెస్. అమర రామకోటేశ్వరరావు (2017) SCC ఆన్లైన్ హైదరాబాద్ లో నివేదించారు. 426).

అత్యున్నత న్యాయస్థానం డివిజన్ బెంచ్ సూపర్ కెట్ లిమిటెడ్ , వర్సెస్ ఎమర్సన్ కోర్ట్ యజమాని రెసిడెంట్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ మరియు ఇతరులు కేసులో తన తీర్పులో 2021 ఎస్సిసి ఆన్లైన్ ఎస్సి 3422 లో నివేదించింది , టేలర్ వర్సెస్ టేలర్, 1875 (1) సిహెచ్ డి 426 నజీర్ అహ్మద్ వర్సెస్ కింగ్ ఎంపరర్ (1936)L.R. 63 Ind Ap372 మరియు పర్మాని ట్రాన్స్ఫర్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ , వర్సెస్ రీజనల్ ట్రాన్స్ఫర్ అథారిటీ , ఔరంగాబాద్ & ఇతరులు ఏఐఆర్ 1960 ఎస్సి 801 కేసులో పేరా 13లో ఈ క్రింది విధంగా నివేదించింది:

“ఒక నిర్దిష్ట పనిని ఒక నిర్దిష్ట మార్గంలో చేయడానికి అధికారం ఇవ్వబడిన చోట , ఆ పని ఆ విధంగా చేయాలి లేదా అస్సలు చేయకూడదు మరియు పనితీరు యొక్క ఇతర పద్ధతులు తప్పనిసరిగా నిషేధించబడ్డాయి. అందువల్ల

ఒక శాసనం ఒక నిర్దిష్ట పనిని ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిలో చేయాలని కోరినప్పుడు , అది ఆ పద్ధతిలో చేయాలి లేదా అస్సలు చేయకూడదు మరియు ఇతర పనితీరు పద్ధతులు తప్పనిసరిగా నిషేధించబడ్డాయి. ఈ న్యాయస్థానం కూడా ఈ సూత్రాన్ని స్వీకరించింది. ఈ నియమం స్పష్టంగా నిర్దేశించిన ఏదైనా చేసే విధానం తప్పనిసరిగా దానిని వేరే విధంగా చేయడంపై నిషేధాన్ని సూచిస్తుందని అందిస్తుంది.

21. పిటిషనర్ల కేసుకు మద్దతుగా మెటీరియల్ డాక్యుమెంట్ గా దాఖలు చేసిన రంగారెడ్డి జిల్లా, బాలానగర్ మండల రెవెన్యూ అధికారి, తేదీ 23.02.1991 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ No.B/3047/90 ను పూర్తిగా పరిశీలిస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) అద్దె చట్టం యొక్క సెక్షన్ 32 కింద పునరుద్ధరణ కోరుతూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వు , No.B/3047/90 విషయంలో 23.02.1991 నాటి మండల రెవెన్యూ అధికారి, బాలానగర్ యొక్క ప్రొసీడింగ్స్ ప్రకారం, అద్దె చట్టం కింద, ఇది రంగారెడ్డి జిల్లా, బాలానగర్ మండలం, బోయిన్నల్లి గ్రామంలో ఉంది, అందువల్ల ఈ న్యాయస్థానం, తదుపరి ఆరోపించిన వారసులు, హోల్డర్లు ఎవరైనా అద్దె హక్కులను క్లెయిమ్ చేసే విషయము తలెత్తదని అభిప్రాయపడింది.

22. ప్రస్తుత కేసులో, జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, శాసనానికి విరుద్ధంగా, (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం , 1955 లోని సెక్షన్ 24 కింద తన ముందు అప్పీలుదారులు దాఖలు చేసిన అప్పీళ్లను తప్పుగా ఇనామ్ రద్దు చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 10 కింద ఇనామ్ నిర్మూలన చట్టం, చేవెళ్ల డివిజన్లోని రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసర్ జారీ చేసిన ప్రొసీడింగ్లకు వ్యతిరేకంగా ఆమోదించారని, మరియు ఎటువంటి కారణాలు లేకుండా, ఆలోచన లేకుండా, చట్టానికి విరుద్ధంగా, అంతర్లీన అధికార పరిధి లేకుండా, ఆర్డర్ 41, రూల్స్ 23,24 మరియు 25 కు సమానమైన సివిల్ కోర్టు వంటి దాని అధికార పరిధిలో ఎటువంటి సమర్థన మరియు తర్కం లేకుండా దాటి, ఈ విషయాన్ని తిరిగి రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసర్, చేవెళ్ల డివిజన్, చేవెళ్ల, రంగారెడ్డి జిల్లాకు రిమాండ్ చేసింది, ఇది స్పష్టంగా వికృతమైనది , స్పష్టంగా చట్టవిరుద్ధం మరియు అహేతుకమైనది , ఎందుకంటే జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, తెలంగాణ ఇనామ్స్ రద్దు చట్టం , 1955 లోని సెక్షన్ 24 కింద ORC మంజూరును సమర్థించవచ్చు లేదా బలమైన కారణాల వల్ల దానిని పక్కన పెట్టవచ్చు , కానీ సివిల్ కోర్టు యొక్క అధికార పరిధి పనితీరు యొక్క అధికారాన్ని ఉపయోగించలేదు మరియు రంగారెడ్డి జిల్లా, చేవెళ్ల డివిజన్, రెవెన్యూ డివిజన్ అధికారికి రిమాండ్ విచారణ కోసం కేసును తిరిగి పంపడం జరిగింది , కావున ఇది నిలకడగా లేదు , అందువల్ల హైదరాబాద్ రంగారెడ్డి జిల్లా, జాయింట్ కలెక్టర్-I ఆమోదించిన తేదీ 01.02.2014 నాటి ఉత్తర్వును రద్దుగా పరిగణించాలని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది.

23. అత్యున్నత న్యాయస్థానం AIR (1969) SC 193లో A. P రాష్ట్ర ప్రధాన న్యాయమూర్తి వర్రెస్ ఎల్. వి. ఎ. దీక్షితులు కేసులో నివేదించిన తీర్పులో, 23వ పేరాలో ఈ క్రింది విధంగా గమనించారు:

“23. పైన పేర్కొన్న వాటికి విరుద్ధంగా , 1977లోని సి.ఎ. 2826లో మరియు 1978లోని సి.ఎ. 278లో సంబంధిత మొదటి ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన శ్రీ వేపా సారథి , తన క్లయింట్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆమోదించిన తన తప్పనిసరి పదవీ విరమణ ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించినందుకు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226

కింద హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ (1976లోని సంఖ్య 58908) దాఖలు చేసినప్పుడు , ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు (ఒరిజినల్ సైడ్) నిబంధనలలోని రూల్ 5 ప్రకారం, ప్రధాన న్యాయమూర్తి మరియు ప్రభుత్వ ప్లీడర్లు నోటీసు జారీ చేసినట్లు సమర్పించారు.

పైన పేర్కొన్న వాటికి విరుద్ధంగా, 1977లోని సి. ఎ. 2826లో మరియు 1978లోని సి. ఎ. 278లో సంబంధిత మొదటి ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన శ్రీ వేపా సారథి, తన క్లయింట్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆమోదించిన తన తప్పనిసరి పదవీ విరమణ ఉత్తర్వులను వ్యతిరేకిస్తూ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ (1976లోని సంఖ్య 58908) దాఖలు చేసినప్పుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు (ఒరిజినల్ సైడ్) నిబంధనలలోని రూల్ 5 ప్రకారం, ప్రధాన న్యాయమూర్తి మరియు ప్రభుత్వ ప్లీడర్లు నోటీసు ఇచ్చారని, పర్యవసానంగా, 51వ రాజ్యాంగం ముందు రిట్ పిటిషన్ విచారణలో 51వ రాజ్యాంగం యొక్క ఆర్టికల్ 226 కింద రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసినట్లు సమర్పించారు మరియు, పర్యవసానంగా, డివిజన్ బెంచ్ ముందు రిట్ పిటిషన్ యొక్క ప్రాథమిక విచారణలో ప్రభుత్వ ప్లీడర్ ప్రధాన న్యాయమూర్తితో సహా ప్రతివాదులందరి తరపున హాజరై , హైకోర్టు యొక్క ఆ అధికార పరిధిని తీసివేసి , దానిని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యూనల్కు అప్పగించిన ఆర్టికల్ 371-డి కింద రాష్ట్రపతి చేసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యూనల్ ఉత్తర్వులోని క్లాజ్. 6 దృష్ట్యా రిట్ పిటిషన్ సమర్థనీయం కాదని ప్రాథమిక అభ్యంతరాన్ని లేవనెత్తారు. ఈ అభ్యంతరాన్ని హైకోర్టు అంగీకరించింది , ఫలితంగా, రిట్ పిటిషన్ను పరిమితిలో కొట్టివేసింది. ఈ పరిస్థితులలో ట్రిబ్యూనల్ యొక్క ఉత్తర్వు అధికార పరిధి లేనిదని, అప్పీలుదారు ఇప్పుడు రెన్ జుడికాటా మరియు ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ పై వైఖరిని చేపట్టకుండా నిషేధించబడ్డాడు. కానీ, ప్రధాన న్యాయమూర్తికి వాస్తవానికి ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వలేదని , ఈ అభ్యంతరాన్ని లేవనెత్తిన ప్రభుత్వ ప్లీడర్లు వారి తరపున ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆదేశించలేదని, శ్రీ సారథి దృష్టిని ఆకర్షించినప్పుడు , న్యాయవాది ఈ వాదనను మరింత ముందుకు తీసుకెళ్లేదు. అంతేకాకుండా, ఇది ఆర్టికల్ 371-డి యొక్క వివరణను బట్టి చట్టం యొక్క స్వచ్ఛమైన ప్రశ్న. వాదన సరైనది అయితే , అది ట్రిబ్యూనల్ నిర్ణయాన్ని అంతర్లీన అధికార పరిధి లోపంతో బాధపడుతున్న అధికారం ఇచ్చినట్లుగా చేస్తుంది.

24. కిరణ్ సింగ్ & ఇతరులు వర్సెస్ చమన్ పాశ్వాన్ కేసులో AIR (1954) SC 340లో నివేదించిన తీర్పులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం పేరా 6లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

“6. ఈ వాదనలకు సమాధానం , న్యాయస్థానం తనకు అధికార పరిధి లేని దావా లేదా అప్పీలు స్వీకరించినప్పుడు చట్టపరమైన స్థితి ఏమిటి మరియు సూట్ వాల్యుయేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 11 యొక్క ప్రభావం ఆ స్థానంపై ఎలా ఉంటుంది అనే దానిపై ఆధారపడి ఉండాలి. అధికార పరిధి లేకుండా కోర్టు జారీ చేసిన డిక్రీ చెల్లదని , దాన్ని అమలు చేయాలనుకున్నప్పుడల్లా లేదా ఎక్కడ అమలు చేయాలనుకున్నా , ఎక్కడ నమ్మినా , ఉరిశిక్ష అమలు దశలోనూ , పూచీకత్తు ప్రొసీడింగ్స్ లోనూ కూడా దాని చెల్లుబాటును ఏర్పాటు చేయవచ్చనేది ప్రాథమిక సూత్రం. అధికార పరిధి లోపం, అది ఆర్టికల్ పరమైనదైనా లేదా ప్రాదేశికమైనదైనా , లేదా చర్య యొక్క విషయాంశానికి సంబంధించినది అయినా, ఏదైనా డిక్రీని జారీ చేసే కోర్టు యొక్క అధికారాన్ని దెబ్బతీస్తుంది , మరియు అటువంటి లోపాన్ని పార్టీల

సమ్మతితో కూడా నయం చేయలేము. ఇప్పుడు పరిశీలనలో ఉన్న ప్రశ్న కేవలం ఈ విషయాన్ని నియంత్రించే సాధారణ సూత్రాల అనువర్తనంపై మాత్రమే నిర్ణయించబడితే , మొంఘైర్ జిల్లా , న్యాయస్థానం న్యాయవిచారణ లేనిది, మరియు దాని తీర్పు మరియు అజ్జ చెల్లుబాటు కావు అనడంలో సందేహం లేదు. ఈ స్థానంపై సూట్స్ వాల్యుయేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 11 ప్రభావం ఏమిటనేది ప్రశ్న.

25. బీహార్ స్టేట్ మినరల్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ ఎన్కాన్ బిల్డర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ పేరా 31లో (2003) 2 ఎస్.సి.సి 418లో నివేదించిన తీర్పులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

“31. ఒప్పందాన్ని అమలు చేసే సమయంలో రెండవ అప్పీలుదారు పక్షపాత చర్యలు తలెత్తినందున , ఇక్కడ ప్రతిస్పందకుడు కళ్ళు తెరిచి ఒప్పందంలోకి ప్రవేశించాడా లేదా అనే ప్రశ్న వెనుకంజ వేస్తుంది. స్వాభావిక అధికార పరిధి లేని ఉత్తర్వు చెల్లదు , అందువలన, మినహాయింపు లేదా ఎస్టోపెల్ యొక్క విధానపరమైన చట్టం అటువంటి పరిస్థితిలో వర్తించదు.

26. ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ల బ్యాచ్ లో ఈ కోర్టు 2014 సంవత్సరంలో 'యథాతథ స్థితి' ఉత్తర్వులను మంజూరు చేసింది మరియు ఇది నేటికీ అమలులో ఉంది. వివాదాస్పద ఉత్తర్వు చివరికి ఇంత సుదీర్ఘ కాలం తరువాత పరిష్కరించబడిన విషయాలను కలవరపెట్టడానికి దారితీస్తుందనే వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే , హైదరాబాద్ రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్-I ముందు అప్పీలుదారుల వైపు ఆలస్యం మరియు తప్పిదాల కారణంగా , ఈ కోర్టు మధ్యంతర కాలంలో అంటే 28.11.1979 నుండి ఇప్పటి వరకు ప్రశ్నార్థకమైన భూములకు సంబంధించి అనేక పరిణామాలు జరిగి ఉండవచ్చు మరియు పిటిషనర్లు సుదీర్ఘ కాలం ఆధారంగా తమ వైఖరిని మార్చుకున్నారనే వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది , అందువల్ల ఈ కోర్టు సుదీర్ఘ సమయం తరువాత పరిష్కరించబడిన విషయాలను కలవరపెట్టడానికి సమానం కాదని అభిప్రాయపడింది.

27. పైన పేర్కొన్న చర్చ మరియు తర్కాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ప్రతివాదుల కోసం న్యాయవాది W.P.No.12030/2014, W.P.No. 12031/2014, W.P.No. 14112/2014, W.P.No. 14568/2014, W.P.No.16686/2014, W.P.No.11059/2014 మరియు WP No.11079/2014 అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో ఇచ్చిన తీర్పులపై ఆధారపడ్డారని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది, పేర్కొన్న రిట్ పిటిషన్లలో కేసు వాస్తవాలకు వర్తించవు, అందువల్ల, పైన పేర్కొన్న అన్ని కేసులలో ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన న్యాయవాది దాఖలు చేసిన అభ్యర్థనలు ఆమోదయోగ్యం కాదు, అందువల్ల తిరస్కరించబడ్డాయి.

28. కేసు శాసనము పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను పరిగణనలోకి తీసుకొని, పైన పేర్కొన్న మరియు సేకరించిన వివిధ తీర్పులలో అత్యున్నత న్యాయస్థానం మరియు ఇతర న్యాయస్థానాలు నిర్దేశించిన చట్టాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని, పైన నమోదు చేయబడిన. జాబితా ఇక్కడ జత చేయబడింది.

1. టాండన్ బ్రదర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్ మరియు ఇతరుల కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు (2001) 5 ఎస్.సి.సి. 664లో నివేదించబడింది.

2. క్రాంతి అసోసియేట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మరియు మరొకరు వర్సెస్ మసూద్ అహ్మద్ ఖాన్ మరియు ఇతరులు కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు (2010) 9 ఎస్. సి. సి. 496లో నివేదించబడింది.
3. బాంబే పోలీస్ కమిషనర్ వర్సెస్ గోర్ధందాస్ భాన్జీ కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పు (1951) ఎస్. సి. సి. 1088లో నివేదించబడింది.
4. మేనక గాంధీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు (1978) 1 ఎస్. సి. సి. 248లో నివేదించబడింది.
5. స్ట్రీట్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ వర్సెస్ సేల్స్ టాక్స్ ఆఫీసర్, రూర్కెలా-I కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ప్రత్యేక తీర్పు AIR 2009 ఎస్సి 561లో నివేదించింది.
6. అలెగ్జాండర్ మెషినరీ (డడ్లీ లిమిటెడ్) వర్సెస్ క్రాబ్బీ కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు (1974) ఐసిఆర్ 120 (ఎన్ఐఆర్) లో నివేదించబడింది.
- 7., విక్టోరియా మెమోరియల్ హాల్ కార్యదర్శి మరియు క్యురేటర్ వర్సెస్ హౌరా గణతంత్ర సమితి మరియు ఇతరుల కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు (2010) 3 ఎస్. సి. సి. 732 లో నివేదించింది.
8. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు S.N. ముకర్జీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1990) SC 1984లో ట్రావెన్కోర్ రేయాన్ లిమిటెడ్ V యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1970) 3 SCRలో నివేదించిన తీర్పును సూచిస్తూ నివేదించింది.
9. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు మరొకరు వర్సెస్ సిటీ బ్యాంక్ కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు (2022) livelaw ఎస్సి 704లో నివేదించింది.
10. ఇబ్రహీంపట్నం తాలూకాలోని అత్యున్నత న్యాయస్థానం వ్యవహార కూలీ సంగం వర్సెస్ K.సురేశ్ రెడ్డి (2003) 7 SCC 66లో నివేదించింది.
11. జాయింట్ కలెక్టర్ రంగారెడ్డి, మరియు మరొకరు వర్సెస్ D.నర్సింగ్ రావు మరియు ఇతరుల కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పు (2015) 3 ఎస్సిసి 695లో నివేదించబడింది.
12. S.సంతానం మరియు ఇతరులు వర్సెస్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం , రెవెన్యూ శాఖ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ తీర్పు (2006) 2 ఎఎల్ 341లో నివేదించింది.
13. గుజరాత్ రాష్ట్రం వర్సెస్ పటేల్ రాగా నాథ కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పు (1969) ఎస్. సి. 1297లో నివేదించబడింది.

14. హైదరాబాద్లోని ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క డివిజన్ బెంచ్, వోర్ల రామచంద్రారెడ్డి మరియు ఇతరులు వర్సెస్ జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, లకిడి-కా-పుల్ మరియు ఇతరులు (2021) 5 ALD 477 లో నివేదించారు.
15. (2015) 4 ఎఎల్డి 490 లో నివేదించిన నల్గొండ ఉమ్మడి కలెక్టర్, అదనపు జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ వర్సెస్ అయితగాని లచ్చయ్య కేసులో హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు.
16. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రధాన న్యాయమూర్తి వర్సెస్ ఎల్. వి. ఎ. దీక్షితులు కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పు (1969) ఎస్సి 193లో నివేదించబడింది.
17. కిరణ్ సింగ్ మరియు ఇతరులు వర్సెస్ చమన్ పాశ్వాన్ కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు AIR (1954) SC 340లో నివేదించబడింది.
18. బీహార్ స్టేట్ మినరల్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ ఎన్కాన్ బిల్డర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు (2003) 2 ఎస్సిసి 418లో నివేదించబడింది.
19. సూపర్ టెక్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఎమరాల్డ్ కోర్ట్ ఓనర్ రెసిడెంట్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ మరియు ఇతరుల కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు 2021 ఎస్సిసి ఆన్లైన్ ఎస్సి 3422లో నివేదించబడింది.
20. ప్రభాని ట్రాన్స్ఫార్మ్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ది రిజినల్ ట్రాన్స్ఫార్మ్ అథారిటీ, ఔరంగాబాద్ మరియు ఇతరులు AIR 1960 SC 801 లో నివేదించిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతిస్తూ, తేదీ 01.02.2014న రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్-1 జారీ చేసిన కేసు నెం.F1/2200/2009లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేసి , ప్రొసీడింగ్స్ నెం. A1/1233/75 ద్వారా చేవెళ్ల డివిజన్ రెవెన్యూ డివిజన్ అధికారితో మంజూరు చేసిన తేదీ 28.11.1979 నాటి ORCని వెంటనే పునరుద్ధరణకు ఆదేశాలివ్వటమైనది. అయితే, ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తరువు లేదు.

ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే అవి కొట్టివేయబడతాయి.

★★★